

nt

naš tednik

LETO XXXX. Številka 45 Cena 8,— šil. (1000 din)
petek, 11. novembra 1988

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Objavljanje statistik je premalo — potrebno je izboljšati šolsko in predšolsko vzgojo!

Ustvarimo si skupno in močno gospodarsko združenje!

Slovensko gospodarstvo je neorganizirano. Obrtniki, industrija, gostinstvo in druge pomembne panoge nimajo ustanove, ki bi jim bila v pomoč. Dve izjemi sta Zveza slovenskih zadrug v Celovcu in Skupnost južnokoroških kmetov.

Če pišemo o potrebni pomoči za naše gospodarstvenike, potem ne mislimo s tem v prvi vrsti na kake finančne subvencije. Pomoč, ki bi jo taka organizacija nudila, je lahko predvsem tudi nematerialne narave: namreč posredovanje zadostnih informacij o raznih aktualnih gospodarskih in gospodarsko-političnih dogodkih in odločitvah ter podporah s strani uradnih ustanov. Še posebej pa lahko postane taka ustanova učinkovita, če pride do zadostne izmenjave medsebojnih izkušenj in do razprave o kratko- ter dolgoročnih problemih v dnevnem poslovanju.

Prvi pregled pokaže, da je pri nas na Koroškem precej nad 200 slovenskih gospodarstvenikov, za katere bi tako združenje lahko bilo zanimivo. Zastopane so vse panoge — od industrije pa do advokatov in zdravnikov.

Jutri, v soboto, bo ustanovni občni zbor

združenja slovenskih gospodarstvenikov. Ta občni zbor naj bi bil začetek oz. prelomnica v smer bolj učinkovitega ter uspešnega zastopanja tistih, ki ustvarjajo na ekonomskem področju.

Ali bo to združenje uspešno, bo odvisno predvsem od naslednjih dejavnikov: združenje mora biti politično nevezano, samostojno in strokovno. Kot člani morejo priti v poštev samo taki, ki se poklicno ukvarjajo z gospodarstvom. V nasprotnem primeru bi združenje bilo od vsega začetka obsojeno na neuspeh.

Proponenti novega gospodarskega združenja so vabili na občni zbor zastopnike vseh prizadetih gospodarskih panog — ne glede na katerokoli politično ali svetovno-nazorsko pripadnost. Vabilo so dobili naši gospodarstveniki od obrtnikov preko Posojilnic pa do mešanih podjetij, med njimi tudi direktor tovarne Obir dipl. inž. Feliks Wieser. Vsi so dobrodošli, da sodelujejo.

Samo, če bomo skupno in enotno sodelovali, bomo ustvarili učinkovito in uspešno zastopstvo tistega dela našega naroda, ki takega zastopstva doslej še nima, pa ga zato tem bolj potrebuje.

Dvojezična predšolska vzgoja je elementarnega pomena!

Dvojezična predšolska vzgoja otrok je elementarnega pomena za narodno skupnost, je dejal predsednik NSKS dr. Matevž Grilc v zvezi z objavo statistike deželnega šolskega sveta, kjer pišejo, da znaten del k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok ne zna zadostno slovensko.

Dr. Grilc je dejal, da ne zadoštuje letno objavljati statistike, ki so po načinu in vsebini same po sebi vprašljive, pristojni uradi se bi morali zavzeti za to, da bi stanje izboljšali. Neobhodno je potrebna dvojezična predšolska vzgoja v otroških vrtcih ter predšoli, le tako bo možno zagotoviti, da bodo vsi šolarji v prvih razredih znali tudi ustrezno dobro slovensko.

O dvojezičnih otroških vrtcih ima slovenska narodna skupnost jasne predstave in zahteve, ki jih bo potrebno v doglednem času

(Dalje na strani 3)

NSKS pri Ambrozyju Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev: predsednik dr. Matevž Grilc, državni poslanec Karel Smolle in tajnik Hubert Mikel so se v ponedeljek, 7. 11. 1988, pogovarjali z novim koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Ambrozyjem. Narodni svet je deželnemu glavarju najprej čestital k odgovorni funkciji ter izrazil željo po dobrem sodelovanju. Nadaljnji pogovor je tekel predvsem o ustanovitvi narodnostnega sosveta za slovensko narodno skupnost ter o štirih točkah memoranduma Zvezne vlade.

Dr. Ambrozy je poudaril, da leži ustanovitev trgovske akademije, dotacija dvojezičnim otroškim vrtcem, slovenske oddaje v televiziji ter finančna podpora kulturnim in političnim osrednjim organizacijam koroških Slovencev v kompetenci Zvezne vlade, ter da bodo v vprašanju sosveta počakali še na odločitev ZSO, ki da baje namerava še v mesecu novembru sklicati v ta namen občni zbor. Ne glede na odločitev ZSO pa naj pride čimprej do ustanovitve sosveta.

Dr. Grilc je izrazil upanje, da se bo ZSO opredelila za vstop v sosvet, saj bi na ta način enotno napredovali v življenjsko važnih vprašanih slovenske narodne skupnosti, ter nakazal potrebo po ustanovitvi dvojezične trgovske akademije.

Tednikov komentar

PIŠE HUBERT MIKEL

Na krajevnih sestankih Narodnega sveta koroških Slovencev po vsem dvojezičnem ozemlju, ki so bili marca tega leta, je ogromna večina članov in zaupnikov NSKS ocenila vstop v sosvet in realizacijo memoranduma s strani Zvezne vlade kot precejšnji napredek narodnostne politike na Koroškem. Konec aprila je Narodni svet nominiral člane v sosvet tudi zaradi zagotovila Zvezne vlade, da parlament ne bo obravnaval novega šolskega zakona, preden ne poda svojega stališča sosvet, kateri se bi naj v doglednem času konstituiral. Obstajalo je torej zagotovilo vlade, s katerim bi lahko prepričali

tega leta.

Dogovorjeno financiranje osrednjih kulturnih in političnih organizacij koroških Slovencev se s strani Zvezne vlade ne izpolnjuje, ker se obe politični organizaciji koroških Slovencev nista držali sklepov memoranduma. Vsak mesec, ki ga zamudimo, se odrečemo znatni vsoti — 600.000 šilingov. Denar, katerega bi nujno potrebovali za učinkovitejšo delovanje npr. Glasbene šole ali kulturnih društev. Drži, da denar ni vse, toda dopovejmo to glasbenim strokovnjakom iz Slovenije, ki še vedno čakajo na povrnitev stroskov.

Zamujene možnosti

Uvedbo novega šolskega zakona vsaj za eno leto. Toda na žalost nekateri predstavniki ZSO niso uvideli potrebe časa in so se zatekli v dvomesečne priprave za občni zbor, na katerem so delegati zaradi nepopolnih informacij odklonili vstop v sosvet.

Obe osrednji organizaciji sta se meseca februarja domenili z Zvezno vlado, da bi le-ta po konstituciji sosveta izpolnila znane štiri točke memoranduma.

Natančneje si oglejmo vsebino memoranduma in preverimo, katere sadove bi lahko že uživali ob pravočasnem konstituiranju sosveta.

V zadevi otroških vrtcev je dogovorjeno, da Zvezna vlada kljub dejstvu, da sosvet še ni ustanovljen, vsaj delno podpira izdatke dvojezičnega vrta za eno nastavljeno vrtnarico. Seveda bi prav v zadevi dvojezičnih otroških vrtcev bilo potrebnih še mnogo izboljšav, katerih, kot kaže, brez odgovarjajočega sklepa v sosvetu ne bo mogoče doseči. Ne more nam biti vseeno, ali obstaja dvojezični vrtec npr. v Pliberku ali ne. Isto velja za vse druge občine na dvojezičnem ozemlju. V sosvetu bi imeli možnost, da v zadevi otroških vrtcev učinkoviteje vplivamo na vlado.

Pri ORF se je realizacija 20-minutnih tedenskih televizijskih oddaj v slovenskem jeziku že zakasnila za tri mesece. Brez sklepa v sosvetu le nezadostno vplivamo na merodajne dejavnike, da se držijo dogovorov in izpeljejo oddaje kot domenjeno. Tudi na vsebino oddaj za enkrat ni možno vplivati. Tako da smo odvisni od dobre volje kursorija ORF, ki bo sklepal o dvojezičnih oddajah v decembru

V začetku leta je bila dana realna možnost za ustanovitev dvojezične trgovske akademije še jeseni tega leta. Tako bi se sedaj prvi razred že pripravljali na izpite. Če bomo zamudili še nekaj mesecev, je resno ogrožen tudi načrt ustanovitve trgovske akademije s pričetkom šolskega leta 1989/90. Tudi v tem primeru ne moremo odvaliti celotne krivde na Zvezno vlado.

Da bi s pravočasnim konstituiranjem sosveta prepričali uvedbo novega šolskega zakona v tekočem šolskem letu, sem že omenil.

Slovenski državnozborni poslanec Karel Smolle, ki je bil gonilna sila memoranduma, je osredotočil svoje parlamentarno delovanje v zadnjem letu prav na izboljšanje stanja slovenske narodne skupnosti. V nešteti pogajanjih je iztržil skoraj omenjene štiri točke. To pa za ceno svoje popularnosti pri drugih manjšinah Avstrije in pri zelenem gibanju. S populističnim načinom politike bi gotovo pridobil več pristašev. Kot kaže, skuša krog ljudi prepričati sadove Smolletovega delovanja — prepričati uspeh slovenskega parlamentarca, in to tudi, če je potrebno na račun celotne slovenske narodne skupnosti. Zgleda, da jim bo vsaj delno uspelo, če se takemu ravnanju ne bomo z vsemi silami uprli.

Nahajmo z igro ZSO proti NSKS in narobe. Dosti in prevečkrat smo že zamudili dobre priložnosti. Bodo bolj samozavestni in ne ozirajmo se na populistične funkcije, ki jim ni vedno za izboljšanje stanja narodne skupnosti. Odločimo se za pot v prihodnost, in če ta pot izboljša situacijo narodne skupnosti, je pravilna pot.

KKZ in SPZ informiradež. glav. Ambrozyja

V ponedeljek, 14. novembra, je deželni glavar in politični referent za kulturo, dež. glavar Ambrozy, sprejel osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev, Krščansko kulturno zvezo in Slovensko prosvetno zvezo, na informativni razgovor.

Za KKZ sta se pogovora udeležila predsednik dr. Janko Zerzer in tajnik Nužej Tolmajer, za SPZ pa predsednik Tomaž Ogris in podpredsednik dr. Avgust Brumnik.

Težiščno je beseda tekla o pospeševanju kulturnega delovanja koroških Slovencev, o kulturni izmenjavi med obema narodoma v deželi in med Koroško in Slovenijo ter o Glasbeni šoli.

Glede deželne podpore slovenski kulturi sta obe osrednji organizaciji mnenja, da je dosežena vsota (326.000 šil.) v primerjavi s celotnim kulturnim bidžetom, ki znaša nad 300 milijonov šilingov, daleč prenizka in bi morala biti bistveno višja. Obe osrednji organizaciji podpirata

kulturno izmenjavo znotraj dežele, informirali pa sta deželnega glavarja, da bi morala tudi uradna dežela to izmenjavo podpreti in ji nameniti tisto važno mesto, ki ji mora v dvojezični deželi, kot Koroška je, pristajati. Doslej, tako KKZ in SPZ, so iniciative za kulturno izmenjavo skoraj vse prišle iz vrst narodne skupnosti. Poudarili sta tudi, da bi si prav zadnje kulturno srečanje v Velikovcu zaslužilo primerno podporo in odmevnost od strani deželne vlade in pri medijih večinskega naroda.

pin je bil, da pomeni dvojezični vrtec predvsem jezikovno vzgojo v materinščini. Do tega zaključka so prišli funkcionarji navsezadnje tudi po zaslugi navzočih vrtnaric iz slovenskega, hrvaškega

Seminar o vrtcih

možnem zaščitnem zakonu za dvojezične vrtece v področjih, kjer avtohtono živijo koroški Slovenci, gradiščanski Hrvati in Madžari ter dunajski Čehi.

Tak zakon bi vložil v parlamentu poslanec Smolle, ki je tudi vodil posvetovanje. Skupni izsledki zastopnikov vseh narodnih skup-

ga, češkega in madžarskega jezikovnega območja. Delegacijo NSKS je vodil tajnik Hubert Mikl, za številno udeležbo kompetentnih zastopnikov gradiščanskih Hrvatov je skrbel predsednica HKD mag. Zlatka Gieler, ki se je zelo pohvalno izrazila o tej iniciativi centra na Dunaju, ki ga vodi tajnik Marijan Pipp.

V okviru trodnevnega uradnega obiska madžarskega ministrskega predsednika Karolyja Grosza v Avstriji je v parlamentu na Dunaju prišlo tudi do srečanja med njim in našim poslancem Karolom Smolletom. Smolle je parlamentu vložil protest proti diskriminaciji Madžarov in drugih narodnosti v Romuniji. Znan je, da je parlament Smolletov predlog soglasno sprejel.

Z leve: tajnik KKZ Nužej Tolmajer, predsednik KKZ dr. Janko Zerzer, deželni glavar dr. Peter Ambrozy, predsednik SPD Tomaž Ogris in podpredsednik SPZ dr. Avgustin Brumnik.

V zvezi s kulturnimi stiki med Koroško in Slovenijo sta kulturni organizaciji informirali deželnega glavarja, da zaradi finančnih težav ne moreta sprejeti in izpeljati številnih ponudb kulturne izmenjave in bi moralo biti tudi v interesu dežele, da se ti stiki, ki ne smejo izločevati slovenske narodne skupnosti, okrepijo in razvijejo.

Pomembna točka razgovorov je bila Glasbena šola. Po mnenju KKZ in SPZ naj bi postala enakovredna deželnemu „Musikschulwerku“. V desetih letih od

obstoja sem ni dobila niti groša deželne podpore. Če ima dežela resne namene z glasbeno vzgojo koroške mladine, mora upoštevati tudi Glasbena šola kot enakovreden izobraževalni dejavnik in je zato treba dohodke iz „kultursilinga“ nameniti tudi Glasbeni šoli in ne le zgolj deželnemu Musikschulwerku.

Kulturni organizaciji sta urgirali, naj dežela slovenski kulturni delež ustrezno enakopravno vključi v predstavitveno-razstavni spored, ne pa da ga zamolči in sploh ne omenja. Obe strani sta se zmenili za nadaljnje pogovore.

Smolle o pogromu 1938

„Ta dan je bil začetek brutalne morije milijonov judovskih prebivalcev. V tej noči je prišlo tudi do izbruha sistematično podžigane antisemitizma, katerega do danes ni bilo možno popolnoma zatreti.“

Dvojezična predšolska...

(Nadaljevanje s 1. strani)
tudi uresničiti. Vsako zavlačevanje konstitucije sosveta je s tem v zvezi korak nazaj, tako predsednik NSKS.

Deželni šolski svet objavlja v statistiki, da v okraju Celovec-dežela od 88 k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok v prvi šolski stopnji 29 zna zadostno slovensko, 19 malo in 42 sploh nič. V okraju Beljak-dežela od 81 šolarjev zna 12 zadostno, 14 malo, 55 pa sploh nič slovensko. V okraju Velikovec obiskuje dvojezični pouk na prvi šolski stopnji 123 otrok. Od teh zna 52 zadostno, 44 malo in 28 sploh nič slovensko. Deželni šolski svet je letos prvič statistično poizvedel tudi znanje nemščine.

S. K.

Izvensodnijska poravnava

Dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein sta zavzela v „Kärntner Kirchenzeitung“ z dne 4. 3. 1984 stališče k šolskemu vprašanju, ki sta ga sprožila Svobodnjaška stranka na Koroškem in Kärntner Heimatdienst. V sodnijskem postopku proti dr. Inzku in dr. Waldsteinu je prišlo 21. oktobra 1988 pred tretjo obravnavo do izvensodnijske poravnave. Izjava, ki jo mora objaviti Kärntner Kirchenzeitung, se glasi: „Avtorja stališča v

„Kärntner Kirchenzeitung“ z dne 4. 3. 1984, dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein, se priznavata slej ko prej v polnem obsegu k svojemu prikazu argumentov o morebitnih posledicah, ki bi jih mogla povzročiti uresničitev v koroškem deželnem zboru predloženih predlogov o novi ureditvi dvojezičnega pouka.

Ne podtikavata pa Kärntner Heimatdienstu in njegovemu predsedniku dr. Josefu Feldnerju, da želita narodnostni problem v Avstriji rešiti z izumrtjem Slovencev; če je bilo tedanje stališče tako razumeti, se za to oproščata.“

V sredo, 9. novembra 1988, 50 let po nacističnem pogromu na Jude in njihove institucije in imetje, je bil v celovski Platzgasse odkrit spomenik celovskim Judom in sinagogi, ki je tam stala. Govorniki župan Guggenberger, deželni glavar Ambrozy in konzul Brühl za judovsko versko skupnost Gradec so svarili pred sovraštvom in rasizmom, dijaki BG Funderstraße in vetrinjske gimnazije pa so pripravili recitacije in petje. Sodelovala je tudi vojaška godba.

Tiskovna konferenca Mladinske sekcije Slovenske skupnosti

Franci Zavrl na solidarnostni prireditvi v Trstu

V soboto, 22. oktobra, je Mladinska sekcija Slovenske skupnosti na slovesen način zaključila akcijo pobiranja podpisov v korist štirih mladih obsojencev iz Ljubljane. Akcija je stekla v začetku septembra in v tem času so mladinci Slovenske skupnosti zbrali nad tisoč podpisov med zamajskimi Slovenci.

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je opazila, da zamejski Slovenci ob vsem tem dogajanju v Sloveniji skorajda niso reagirali; prav zato je s pobiranjem podpisov, pa tudi s stalnim sodelovanjem z Odborom za varstvo človekovih pravic ter Marcel Stefančič in „obsojenec“ Franci Zavrl kot predstavnika uredništva revije Mladina. Gostje iz Slovenije so bili deležni mnogih vprašanj s strani številnih časnikaarjev slovenskih in italijanskih medijev. Bavčar se je po obvezni zahvali osredotočil na sedanje dogajanje v Ljubljani in napovedal, da se bodo predstavniki Odbora med 14. in 18. novembrom v Rimu in Milanu sestali z italijanskimi političnimi predstavniki. Zoran Taler je nato spregovoril o notranji politični situaciji v Jugoslaviji. „Borimo se za referendum,

pisov, spregovorili deželni predsednik in tajnik MsSSk David Slobec in Damijan Terpin, predsednik Sveta za mednarodne odnose pri RK ZSMS, Igor Bavčar za Odbor za varstvo človekovih pravic ter Marcel Stefančič in „obsojenec“ Franci Zavrl kot predstavnika uredništva revije Mladina.

S to pobudo je Mladinska sekcija Slovenske skupnosti še enkrat pokazala svojo delavnost in vitalnost. Že več let se ta organizacija izkazuje s posrečenimi pobudami (ne samo na mladinskem področju) v boju za dosego globalnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji.

Peter Gerdol

ORF bo tožil italijanski oddajnik

Koroški deželni studio ORF protestira, ker je italijanski oddajnik „Radio Carinzia“ pomotoma prevzel Teletext. Tako sta ta dva oddajnika ponovno v središču javne pozornosti. Čeprav se Kurt Geissler od „Radio Carinzia“ zaveda, da je bila to napaka novinarja, pa bo ORF ta oddajnik kljub temu tožil. Intendant koroškega deželnega studia pa vidi v oddajnikih v Italiji tudi pozitiven aspekt: namreč, če bi monopol ORF-a postal žrtev liberalizacije na medijemskem področju, potem je možno že zdaj začeti razvijati strategije.

Koroška: manj mrtvih pri prometnih nesrečah

V primerjavi z ostalimi zveznimi deželami je imela Koroška od januarja do septembra 1988 pri prometnih nesrečah manj mrtvih in ranjenih. Kot je razvidno iz statistike, je Koroška edina zvezna dežela, ki je v tem časovnem obdobju mogla zmanjšati število mrtvih pri prometnih nesrečah.

Turizem: v septembru prirastek za 4,4 odstotka

Kot sporoča deželna vlada, je na Koroškem v mesecu septembru prenočilo 4,4 odstotka več letoviščarjev. To je možno izbrati iz poročil 114 občin s 95 odstotki vseh prenočitev. Pri domačih letoviščarjih je prirastek 8,6 odstotka, pri inozemcih pa 3,2 odstotka.

Podpora za okraja Velikovec in Wolfsberg

Dežela Koroška je pred kratkim sklenila s Kommunalkredit AG za okraja Velikovec in Wolfsberg posebno pogodbo. Tako bo možno podpreti gospodarske pobude v teh občinah. Podpora je namenjena tehničnim in gospodarsko inovativnim projektom na industrijskem in obrtnem področju. Podpora se dodeli ob ustanovitvi, razširitvi in naselitvi podjetij v obliki kreditov in zemljišč.

Mladinski šahovski praznik Alpe-Jadran

Leta 1989 bo nadaljevanje mladinskega šahovskega praznika Alpe-Jadran. Prvi Mladinski šahovski praznik Alpe-Jadran, katerega se je udeležilo nad 500 fantov in deklet iz petih držav, je bil za mnoge tudi prvo merjenje moči na v črno-bele kvadrate razdeljeni deski. S to prireditvijo je bil napravljen tudi prvi korak, ki naj povezuje mladince preko meja tudi na tem področju.

TISKOVNA KONFERENCA KMETIJSKE ZBORNICE

„Iz stiske kmetov so napravili politikum“

Na svoji tradicionalni tiskovni konferenci je predsednik Koroške kmetijske zbornice Deutschmann svaril pred previsoko zadolžitvijo kmetijskih obratov.

Zaradi poletne suše je bilo oškodovanih okrog 14.000 ha polja, kar za naše kmete konkretno pomeni prikrasjanje dohodka v višini 150 milij. šilingov. „Neverjetno pa je, da so pristojni uradi napravili iz stiske kmetov politikum,“ tako Deutschmann,

ki je dejal, da se je takoj zavzel za finančno podporo pri ministru Rieglerju. Zvezna vlada je bila takoj pripravljena, da da na razpolago 5 do 6 milijonov šil. za odškodovanje suše, če se pri tej podporni akciji vključi dežela. „S strani dežele pa so pristojni iz

tega vprašanja žal napravili politikum,“ tako Deutschmann, ki se je na ponedeljkovi tiskovni konferenci zavzel za takojšnjo in učinkovito podporo kmetom, ki so utrpeli zaradi suše hude škode. Glede vstopa v Evropsko skupnost se je Deutschmann kot zastopnik kmetov izrazil zelo skeptično.

Končno je Deutschmann predstavil še jesenski program podeželskega izobraževalnega instituta (seveda enojezičnega!).

stih

KMEČKI TRG IN CENE, 7. 11. 1988

Inkluzivne cene

	od — do	ŽIVO		od — do	ZAKLANO	
		pogosta cena	ekstremna cena		pogosta cena	ekstremna cena
voli	28,05—29,92	29,48	30,47	52,80—55,33	54,23	55,88
biki	29,37—31,35	30,80	31,90	53,35—56,65	55,88	57,20
krave	18,15—22,55	22,—	23,65	39,60—44,—	42,90	45,10
telice	25,85—27,50	26,95	28,05	48,40—51,70	50,60	52,25
teleta	39,60—46,20	42,90	48,40	50,60—53,90	52,25	55,55
mesnati prašiči	17,49—21,12	20,02	22,—	19,58—26,62	24,75	26,84
svinje	15,40—17,38	16,50	—	17,38—20,90	19,80	—

Občni zbor Zveze slovenskih zadrug

Na občnem zboru Zveze slovenskih zadrug v Celovcu je pretekli torek predsednik Miha Antonič pozitivno ocenil preteklo poslovno leto. Tudi za leto 1988 pričakuje predsednik nadaljevanje pozitivnega trenda. Na občnem zboru tokrat ni bilo volitev, občni zbor je na predlog nadzornega odbora potrdil in odobril računski zaključek za leto 1987. Bilančna vsota znaša 1,109.864.299,27.

Predsednik upravnega odbora Miha Antonič je v svojem poročilu izpostavil, da je ZSZ v zadnjih dveh letih po priključitvi na računski center Raiffeisen na Dunaju zelo napredovala. Poleg tega je ZSZ tudi znotraj organizacije precej spremenila, tako so se mdr. združile posameznih Zadrug oz. Posojilnic pozitivno obnes-

le. Zahtevo z Dunaja, po popolni združitvi, pa je Miha Antonič zavrnil, ker so po njegovem Posojilnice in Zadrug tudi same v stanju pozitivno poslovati. Potrebno pa bo še spojiti nekatere manjše enote.

Na denarnem sektorju je po ureditvi zadeve na Posojilnici Borovlje raz-

voj normalen, ZSZ pa je intenzivirala na tem področju revizijo.

Blagovne zadrug so skupno imele prometa v višini 170 milij. šilingov (81,5 Pliberk, 14,5 Škofiče, 13,5 Železna Kapla, 11,5 Bilčovs, 10,7 Globasnica, 10,1 Dobrla vas, 10 Šentjakob, 9,9 Brnca in 3,9 Šentjanž). Promet na blagovnih zadrugah se letno viša, kljub temu pa ima ZSZ v načrtu še nekaj inovacij, ki naj bi pogojile še znatno boljše poslovanje.

Eksport — import podjetja, pri katerih je ZSZ udeležena s pretežnim deležem v osnovnem kapitalu ali tudi z večinskim deležem, so imela v preteklem poslovnem letu 1,5 milijarde šilingov prometa. Zaradi težav v podjetju Jugotrade je letos promet lahko nazadoval, na splošno pa poslujejo ta podjetja zelo pozitivno in z dobrihikom.

Revizor dr. Leopold Danzer od Raiffeisenove zveze z Dunaja je opozoril, da so posli ZSZ preveč osredotočeni na poslovne partnerje v Jugoslaviji in je s tem riziko premalo razdeljen. Podpredsednik upravnega odbora Fridl Kapun je temu zavrnil, da so partnerji, s katerimi posluje ZSZ v Jugoslaviji, podjetja, ki jih vsakor lahko označujemo kot prvovrstna.

Čisti dobiček v višini 12 milij. šilingov je občni zbor namenil kritju dolga iz preteklosti. Tako zdaj ostaja ZSZ še dolg v višini 17 milij. šilingov, katerega bo veljalo pokriti v naslednjih dveh poslovnih letih. S. K.

Z leve: 2. podpredsednik Ogris, 1. podpredsednik inž. Kapun, predsednik Antonič, poslovodja dipl. trg. Habernik in revizor dr. Danzer.

Ko so se ceste bleščale od črepin

7. novembra 1938 je v Parizu streljal 17-letni poljski Jud Heršel Grynszpan na nemškega diplomata Ernsta vom Ratha. Hotel je opozoriti na usodo svojih staršev in drugih 17.000 poljskih Judov v Nemčiji. Vom Rath je umrl 9. novembra. Vest o smrti je razkurila do kraja strasti, ki so nastale zaradi atentata. Sovraštvo do Judov, uradna politična in rasna veroizpoved nacističnega Tretjega rajha, je prekipelo v dotlej najhujši napad na življenje, posest in ustanove Judov v Nemčiji.

Noč od 9. na 10. november 1938 je zaslovela kot kristalna noč (Kristallnacht). Tako so jo menda imenovali Berlinčani zaradi črepin, ki so ponekod prav zakrivale ceste. Uničene so bile judovske trgovine, gorele so stahodnice, drhal je ropala po stahodnicah in jih uničevala, ubijali so ljudi; precej Judov je iz strahu in obupa napravilo samomor. Akcije je vodila SA, ponekod ji je pomagala SS, v raznih krajih rajha so deli prebivalstva s krvoločnim navdušenjem sodelovali pri zverinskih izgredivih in napadih na Jude. Na Dunaju npr. so se dogajale strašne stvari, ki so zasenčile grozote v raznih drugih krajih. V nekem poročilu ugotavlja berlinska policija, da se je prebivalstvo zadržalo pasivno do demonstracij. Policija seveda ni ukrepala proti izgredu, ki jih je nacionalsocialistična partija ukazala. Goebbelsov govor 9.

novembra je sprožil ta uničujoči val nasilja. V nekem drugem sporočilu ugotavljajo, da prebivalstvo ve, da politične akcije, kakršna je bila 9. novembra, partija organizira in izvaja, pa naj to priznajo ali ne. Nastalo škodo so morali poravnati Judi sami, njihove zahteve do zavarovalnic si je tudi prisvojila država. Za „pokoro“ so morali Judi plačati eno milijardo mark.

Namen tega terorja je bil jansen. Judovsko življenje naj bi popolnoma zamrlo; Judi naj bi zapustili čimprej Nemčijo; izgubili bi seveda celotno premoženje.

Nekaj tisoč Judov so stlačili v kacet Dachau in razne zapore. Logična posledica tega smrtnega sovraštva je tako imenovana dokončna rešitev (Endlösung) judovskega vprašanja; sklenili so jo 20. januarja 1942 na tako imenovani konferenci ob jezeru

Wannsee v Berlinu (Wannsee-Konferenz). Krematoriji v Auschwitzu, Treblinki in drugod so komaj in komaj požirali trupla Judov, uničenih v plinskih celicah.

Okoli 6 milijonov Judov je izgubilo življenje zaradi nacističnega nasilja. Pomrli so po kacetih, raznih zaporih, med čistkami, padli pa so tudi kot oboroženi uporniki v boju proti hitlerjancem in njihovim pomagačem. Posebno junaško, a tudi tragično poglavje je upor v varsavškem getu od 19. aprila do 16. maja 1943.

Velika množica se ne spominja rada tistih krvavih dogodkov, tega — po mojem — najgnusnejšega zločina v zgodovini človeštva, ne samo v judovski. Seveda zaradi slabe vesti. Seveda zaradi antisemitizma, sovraštva proti Judom, prikritega ali javnega. Brez pomoči, ki so jim jo dajali domačini v vseh zasadenih krajih, nacisti ne bi bili mogli doseči takih uspehov v uničevanju Judov. Seme, ki so ga vsejali nacisti — v dobro pripravljena tla, ki jih je izdatno pognojil tako imenovani „krščanski“ antisemitizem — še danes rodi bujne sadove. Spet in spet se oglašajo nekateri pa trdijo, da Auschwitz sploh ni bil uničevalno taborišče, marveč neke vrste sanatorij. Številka o 6 milijonih je seveda debela laž. Kaj pa hočejo Judi, saj so jim vso škodo porav-

nali pa še preveč so dobili. Tudi svojo državo Izrael so dobili, v kateri danes zatirajo arabsko prebivalstvo.

Prav ob odnosu Izrael — Arabci se je v vsej bujnosti razrastla nova veja antisemitizma, imenovana antisionizem. Zlasti levičarski, predvsem komunistični krogi ga oznanjajo. Gotovo so za nas, ki živimo tu sredi še kar mirne Evrope, zastrašljive slike, ki jih vidimo skoraj dnevno na televiziji, vesti, ki jih čujemo v radiu ali beremo v časopisih. Izraelski vojaki, ki streljajo v množice, v mladince, ki mečejo pečeve, zažigajo avtomobilske gume, smrtno žrtve. Vse pogosteje čujemo pa tudi beremo primerjave z nacisti.

Izrael se bori za preživetje sredi velikanskega arabskega morja. Uničenje Izraela je slejkoprej vodilo v zelo glasnih in merodajnih arabskih krogih. Izraelci bojo morali najti obliko sožitja z Arabci. Sožitje pa bo mogoče le, če se bojo Arabci sprijaznili z obstojem države Izrael v mednarodno priznanih in varnih mejah.

Spomin dogodkov pred 50 leti, pošastnih znanilcev strahot v uničevalnih kacetih, naj bo nam povod, da si izprašamo vest, če tudi v nas samih ne tiči seme antisemitizma. Izjave, ki padajo iz ust nekaterih Slovencev, človeku poženejo včasih samo smrtno bledico v obraz. **Jože Wakounig**

Izgon Judov in izseljevanje Slovencev

V okviru predavanj „1938 — 1988 / razčistiti preteklost — obvladovati bodočnost“ je preteklo sredo v katoliškem domu prosvete v Tinjah predaval dr. August Walzl o izgonu Judov in Slovencev na Koroškem. Obe manjšini sta doživeli skoraj isto usodo, pri izseljevanju je izredno veliko paralel, je ugotovil dr. Walzl. Že pred 50 leti, po t. i. „Kristalni noči“, 9./10. novembra 1938, je bilo jasno, kakšne načrte ima NS-vlada. „Kristalna noč“ je bila na Koroškem „Kristalni dan“, ker je bil tedaj tok informacij znotraj režima slabo organiziran. Zato so šele popoldan 10. novembra na Koroškem napadli Jude, ki so tedaj živeli predvsem v Beljaku in Celovcu, posamezno pa tudi v drugih manjših krajih na Koroškem.

Po letu 1941 so potem začeli sistematično zaplenjevati posest Judov in Slovencev, sledilo je tudi izseljevanje in uničevanje. 14./15. april 1941 je bil za koroške Slovence podobno usoden kot za Jude „Kristalna noč“, saj so izseljene slovenske družine morale prestat neopisno trpljenje in mučenje.

Nacistom se na Koroškem nihče ni zoperstavil, tudi katoliška Cerkev je na vrhu molčala. Znano pa je, da so posamezni duhovniki javno izrazili svojo kritiko. Tudi župani v posameznih občinah so skušali s svojim vplivom rešiti, kar se je dalo.

Predavatelj dr. August Walzl

Po končani vojni je provizorična koroška vlada sicer obljubila vsem oškodovanim poravnavo škode, toda do tega nikoli ni prišlo. Oškodovani so dobili le „socialne podpore“, ki zdaleč niti materialnih izgub niso mogle pokriti. **S. K.**

Pred enim mesecem bi bilo v celovški mestni hiši bolj zanimivo iskati odgovore na krepko zastavljeno vprašanje „Quo vadis, Jugoslavija?“. Dr. Walter Lukan je spregovoril o zgodovinskih vidikih krize, ki se je pojavila v naši sosednji državi v zadnjih letih. Bivši predsednik jugoslovanske-

Quo vadis, Jugoslavija?

ga novinarskega sindikata pa je orisal položaj Jugoslavije po 17. in 18. seji centralnega komiteja komunistične stranke.

Izvajanja dr. Lukana so se osredotočila na narodnostni in politični položaj do leta 1945. Novinar Slavko Fras je opozoril na dejstvo, da se po Titovi smrti o Jugoslaviji v medijih malo poroča. „Če se pa v Jugoslaviji položaj zaostri, se o tem poroča z zelo izrazitim vokabularjem.“ Omenil je tudi, da je Jugoslavija na poti do demokratične družbe s ciljem, ojačiti vlogo v Evropi.

Izlet v Furlanijo

Klub Tre popoli (predsednik notar dr. Artur Roßbacher) si že leta prizadeva za boljše medsebojno spoznavanje v prostoru Alpe Jadran, predvsem seveda na območju Koroška — Furlanija/Julijska krajina — Slovenija. V sklop takih prireditev spada tudi izlet v Furlanijo v nedeljo, 6. novembra.

V okviru tega izleta je bil nadvse zanimiv in poučen pogovor s Korošcem Arwedom Mohrenschildtom (rojen 1944 v kraju Freudenberg pri Škofjem dvoru), ki že skoraj 16 let vodi cinkarno Ponte Rosso blizu mesteca San Vito al Tagliamento. Mohrenschildt je leta 1959 po petem razredu gimnazije zapustil Koroško. Izučil se je v Nemčiji (trgovina). Nadaljnje postaje so bile v Angliji in Ameriki. Zdaj živi že več kakor 25 let v Italiji. Dalj časa je bil prokurist podjetja Koreska v Milanu. Je tudi predsednik zvez italijanskih in evropskih cinkarjarjev.

V pogovoru s koroško skupino je Mohrenschildt nakazal vrsto zanimivih vidikov. Za koroško gospodarsko prihodnost vidi bolj črno, če se ne bo bistveno spremenila miselnost („Mi smo mi“, zaprtost, zaspanost, življenje v nekem sanjskem svetu). Obrobna lega ni nikakršen izgovor, ker tudi Furlanija leži na obrobju. Tudi uspešnih pa pogumnih gospodarstvenikov ne manjka. Lastnik cinkarne Ponte Rosso je npr. Celovečan Hans Maier („Kärntner Verkereier“).

Potresi leta 1976 so poleg nesreče prinesli Furlaniji tudi vrsto možnosti. Morali so poiskati nove poti v prihodnost. Prej sta prevladovala kmetijstvo in trgovina; medtem pa se je razvila pokrajina v uspešno industrijsko deželo. Zlasti trgovina z vzhodom odpira nova vrata. Na tem področju sta vodilni podjetji Danielli (male jeklar-

ne) in Cogolo (usnarstvo). Pri moskovski razstavi Italia 2000 je sodelovalo 200 italijanskih firm, od teh 32 iz Furlanije. Iz Trsta odhajajo štirikrat tedensko ladje s tovornjaki, ki prevažajo blago, namenjeno za južne predele SZ. Na prometnem področju ima tudi Slovenija veliko prihodnost. Koroška pa je na poti v deželo prehoda. Naslednja velika preskušnja za Furlanijo in Italijo bo leto 1992 (konec carinskih mej znotraj Evropske skupnosti). Na marsikaterem področju je danes Italija že pred ZR Nemčijo. Huda leta 1968 — 1983 (teror Rdečih brigad, Furlanija je bila eno izmed središč; stavke; gospodarski krizi 1972 in 1980/81) so seveda zahtevala svoj davek, ki je bil deloma zelo visok. Prisiljeni so bili, da najdejo izhod. Iskali so ga in so ga našli. Seveda pa je treba iskati nenehno novih možnosti, podjetja je treba nenehno prenavljati.

Zamisel Alpe-Jadran ima svojo prihodnost. To območje je ES v malem. Neznanka je razvoj v Sloveniji in Jugoslaviji. Treba je biti optimističen.

Udeleženci izleta so seveda tudi uživali kulturne in kulinarične poslastice Furlanije. Mesto San Vito je ohranilo še nekaj svojega srednjeveškega videza. Pravi dragulj pa je opatija Santa Maria in Silvis (Sv. Marija v lesu) v kraju Sesto al Reghena. Ustanovili so jo v dobi Langobardov v 8. stoletju. V triladjski romanski baziliki so ohranjene slike Giotta in njegovih učencev. V cerkvi je tudi sarkofag s preostanki sv. Anastazije.

Radi bi opozorili že na naslednjo prireditev kluba Tre popoli. V petek, 18. novembra 1988, bo ob 19.30 uri predaval v celovškem hotelu Moser-Verdino univ. prof. dr. Veljko Rogič iz Zagreba o regionalnih razvojih na Hrvaškem.

Občni zbor SKD Globasnica

V nedeljo, 6. 11. 1988, je bil pri Šoštarju v Globasnici občni zbor Slovenskega kulturnega društva v Globasnici. Že v pozdravnem govoru je predsednik Mirko Smrečnik namignil svoj odstop. Med drugim je nakazal največjo problematiko v Globasnici, da se mladina namreč ne vključuje v zadovoljivi meri v stare strukture oz. v kulturno društvo. Tako se je pojavila nova dvojezična mladinska organizacija, ki pa žal že v prvem letu močno hira. Iskala je svoje nove poti delovanja, vendar jih ni našla. Predsednik Mirko Smrečnik je ob tem dejstvu pozval mladino in starino, da stopijo vsi v eno vrsto in skupno gradijo bodočnost v prid slovenski narodni skupnosti v Globasnici.

Poročilo blagajnika je spet dokazalo, da tudi majha društva pozitivno zaključujejo delovno leto. Kljub razveseljivi bilanci pa je blagajnik Franc Wutte zaradi obremenjenosti odstopil. Tajnica Marija Sadjak je podala delovno poročilo zadnjih dveh let. Zrcalo delovanja je še vedno kulturni teden s svojimi izobraževalnimi ponudbami. Razveseljivo je, da odrasli

in tudi otroci postavijo vsaj po eno igro na oder, marsikje tega ni več. Društvo je ustanovilo tudi močno otroško folklorno skupino. Ta je imela že vrsto nastopov. V okviru društva deluje še Mešani pevski zbor, ki ga vodi Janez Petjak.

Pri volitvah novega odbora so soglasno sprejeli novega predsednika Valentina Smrečnika, ki je nastavljenec Zveze in angažiran mladinec v okviru Farne mladine in kulturnega društva. Tudi ostali odbor se je zelo pomladil. S tem upa novi predsednik, da bodo nagovorili mladino in jo spet vključili v društveno delovanje.

NOVI ODBOR:

Predsednik: Valentin Smrečnik
Podpredsednik: Luka Hudl
Tajnica: Marija Sadjak
Namestnik tajnice: Mirko Smrečnik
Blagajnik: Lojze Gregorič ml.
Namestnik blagajnika: Štefej Gregorič ml.
Odborniki: Janez Petjak, Joško Igerc, Albert Smrečnik, Peter Sticker, Janja Božič, Hubert Božič, Janez Gregorič, Janez Writz, Jan Havel.

Bernard

Umrl je nekdanji pliberški grobar Franc Wanko

Pred kratkim je v Pliberku za vedno zapri oči nekdanji pliberški grobar Franc Wanko. Rodil se je 27. novembra 1893 na Prevaljah. Družina je bila prej revna kot bogata, zato se je kmalu preselil v Celovec, kjer se je leta 1908 začel učiti za kolarja. Po 1. svetovni vojni je delal kot kolar in šofer pri Metnitzu v Pliberku in je še med dvema vojnama postal grobar v Pliberku. Ta posel je opravljal celih 30 let. Bil je dvakrat poročen, s svojo drugo ženo Trezo si je v Pliberku postavil lepo hišico, v kateri je po njeni smrti leta 1983 dočkal še visoko starost 95 let. Še v visoki starosti je Franc Wanko vozil z avtomobilom in je bil tudi drugače še zelo podjeten in delaven. Rajnega so položili k večnemu počitku na pokopališče v Pliberk, pogrebne obrede pa je opravil mestni župnik Alojzij Kulmesch.

S. K.

VALUTE IN DEVIZE

Valute so denarna sredstva v gotovini, torej bankovci ali kovanci. Devize so čeki (na primer Euro-čeki) ali nakazilo, torej negotovinska denarna sredstva.

Tečaj so različni, ker gre enkrat za prodajo bankovcev, drugič za nakup le-teh. Del te razlike je zaslužek bank za opravljeno storitev. Poznamo nakupni tečaj, prodajni tečaj in srednji tečaj, po katerem banke obračunavajo valute in devize med sabo. **Tečajno listo je treba razumeti s strani banke.** Če banka prodaja, na primer nemške marke (prodaja), potem stranka kupi, če banka kupi, na primer dinarje (nakup), potem stranka prodaja.

Velika večina naših klientov ima opravka samo z valutami, torej s cash-denarjem. Za podjetja pa so predvsem važni tečaji devizne liste, ker le-te poslujejo večinoma negotovinsko preko nakazil.

Menjava denarja (valute) dne 2. 11. 1988

Posreduje
Posojilnica Bank

		dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$	12,25	12,85
za 1 angleški funt	L	21,70	22,90
za 100 franc. frankov	f	200,50	210,50
za 100 ital. lir	Lit	0,925	0,975
za 100 dinarjev	DIN	0,23	0,31
za 100 švicarskih frankov	sfr	826,00	846,00
za 100 holandskih guldnov	Hfl	615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM	693,90	710,30
		694,00	710,40

Krščanska kulturna zveza v Celovcu KRALJNA BETAJNOVI

(drama)

ob 70-letnici smrti IVANA CANKARJA

Gostuje: SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu
v četrtek, 8. decembra 1988, ob 14.30
v Mestnem gledališču v Celovcu

Vstopnice so na voljo v predprodaji pri krajevnih društvih in pri zastopnikih farnih mladlin, v Mohorjevi knjigarni, v knjigarni Naše knjige in v pisarni Krščanske kulturne zveze, Viktringer Ring 26 v Celovcu (tel.: 04 63 / 51 62 43) ter eno uro pred predstavo.

Nova knjiga E. Obernostererja

Iz Ziljske doline se bolj poredko oglašajo pisatelji, ki znajo v strnjeni pisani besedi izpovedati tudi med vrsticami. Eden takih koroških pisateljev, ki je glavno poklicno profesor za likovno vzgojo na gimnaziji v Šmohoru, je Engelbert Obernosterer. Rojen je v St. Lorenzen v Lesnem dolu, živi pa v Šmohoru.

Njegovo najnovejše delo **Der Zaun der Welt** je izšlo pri založbi Heyn v Celovcu. Obernostererjeva knjiga hoče biti v prvi vrsti izpraševanje vesti za vse tiste, ki imajo opravka z otroci. Obernosterer v tej knjigi razkrinkava osebe in ustanove, „ne da bi jih sovražil“. Knjiga, katere naslov je Obernosterer vzel iz prologa, ki ga je izpovedala njegova štiriletna hčerka, je razdeljena na pet poglavij. Besedilo te knjige bo gotovo zbudilo pozornost pri vseh tistih, ki znajo do literarnega besedila resno pristopiti.

Černobil — resno svarilo

V slučaju, da bi prišlo do reaktorske katastrofe v atomski elektrarni Krško, je medicinska oskrba na spodnjem Koroškem nemogoča. Do tega sklepa je prišel zdravnik dr. Schmidt na diskusijskem večeru v Domu v Tinjah. Oskrba za žrtve žarčenja v celovski bolnici je možna le za nekaj oseb.

ČESTITAMO

Kumrova mama Ana Zablatnik iz Biljnovsa pri Bilčovsu je pred kratkim praznovala svoj 65. rojstni dan. Zavedni narodnjakinji in aktivni kulturni delavki za njen praznik iskreno čestitamo in ji želimo še veliko zdravih, srečnih in zadovoljnih let v krogu njenih najdražjih.

Marija Jelen iz Dobrle vasi je minuli teden praznovala svoj rojstni dan. Za njen praznik ji iskreno čestitamo in ji želimo obilo božjega blagoslova in še vrsto zdravih in zadovoljnih let.

65-letnico in god je pred kratkim slavil Lipšev atej Karl Mert z Bistrice pri Pliberku. Za njegovo praznovanje mu iskreno čestitamo in mu želimo še vrsto zdravih in srečnih let v krogu njenih dragih.

Na Obirskem je pred kratkim praznovala Lizi Brumnik svojo 60-letnico. Za njen praznik ji iskreno čestitamo in ji ključemo še na mnoga srečna in zdrava leta.

V Vogrčah praznuje 60-letnico Karl Kerbitz. Za njegov praznik mu iskreno čestitamo in mu želimo še obilo zadovoljnih in zdravih let.

Uršula Mak, po domače Borovnikova gospodinja v Selah, je pred kratkim praznovala rojstni dan in god. K dvojnemu prazniku ji iskreno čestitamo in ji želimo še vrsto zdravih in srečnih let.

Te dni bo obhajal svojo 60-letnico Kristijan Miklau iz

Prible vasi. Za njegov osebni praznik mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko zdravih in srečnih let.

V soboto, 5. novembra 1988, sta si v Tinjskem domu obljubila večno zvestobo Anica Igerc in Robert Morak. Želimo jima za skupno življenjsko pot obilo zdravja, sreče in medsebojnega razumevanja.

Tudi gospa Milka Paulič iz Goselne vasi je te dni slavila svojo 60-letnico. K njenemu praznovanju ji iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zadovoljnih in zdravih let.

Pred nedavnim sta praznovala Štefana iz Črgovič pri Šmihelu svojo 100-letnico! Gospodinjji Citi za 49 in pol let in njenemu možu Foltu za 50 in pol let želijo „Šmihelski dedi“ veliko veselja in zadovoljstva in jima kličejo še na mnogo zdrava in srečna leta. Čestitkam se pridružuje tudi Enotna lista Pliberk.

Timna-Valentina Weber je bila rojena 20. oktobra 1988 v Innsbrucku. Veselijo se je prof. Alenka in dr. Mihael Weber ter bratec Benjamin. Bog ji daj srečo in blagoslov!

Gut aufgehoben
Stanko VERHNJAK

Grazer Wechselseitige Versicherung

9143 St. Michael / Šmihel, Hof / Dvor 23. Tel. (04235) 3260

Najmlajša hčerka družine Lipusch je pela in igrala tudi na kitaro.

MePZ Podjuna Pliberk priredil uspešen dvojezičen koncert

Pod geslom „Pesem združuje / Das Lied verbindet“ je mešani pevski zbor Podjuna priredil preteklo soboto v glavni šoli v Pliberku koncert, ki je bil popolnoma v duhu zblizevanja obeh na Koroškem živečih narodov. V gosteh v Pliberku je bil Stadtchor Ferlach/Borovlje, ki je iz svojega pesemskega zaklada zapel tudi slovensko „Gozdič je že zelen“. Na tej prireditvi so nastopili še MePZ Podjuna, MoPZ Foltej Hartman, družina Lipusch in skupina „4 J“, ki se je predstavila s tremi pesmimi, ki jih je mdr. pred kratkim posnela tudi na kaseto. Skozi glasbeni večer sta vodila Krista Messner in Dominik Kert, ravnatelj Herman Germ pa je v imenu prireditelja izrekel pozdravne besede. Kot častne goste je Herman Germ mdr. pozdravil tudi predsednika NSKS dr. Matevža Grilca, predsednika KSOO Frica Kumra, slovenske občinske odbornike ter občinskega odbornika SPÖ ravnatelja Karla Themla.

Skupina „4 J“ je po snemanju kasete prvič nastopila na javni prireditvi. Kaseta, ki so jo posneli v Sloveniji, bo menda imela naslov „Smehljaj“, na njej pa bo tudi nekaj novih pesmi, ki so jih člani skupine sami zložili.

Plazniška dekleta pod vodstvom Irene Brežjak so prinesle glasbene pozdrave iz Koroške in s svojim ubranim petjem popestrile proslavo Kluba koroških Slovencev ter etnološko razstavo.

Župan Maribora — Rotovž, Smole, predsedniku Kluba Slovencev Janku Kustru izroča odličje predsedstva SFRJ

Slovenska študijska knjižnica

Mikschallee 4, 9020 CELOVEC

brezplačno izposoja knjige in revije in ima svoje prostore v MLADINSKEM DOMU v Celovcu

IZPOSOJA:

ponedeljek in torek od 10. do 18. ure
sreda, četrtek, petek, od 8. do 16. ure

GLASBENO PODROČJE (notografsko gradivo)

ARTAČ Hanzi

Ob reki Dravci: 25 pesmi za mešani zbor. Skladbe na besedila Milke Hartmanove. — Celovec: Drava, 1985. — 114 str.

ARTAČ Hanzi

Pevac izpod Obirja (Partiture). — (1. natis). — Lj.: Delavska enotnost, 1988. — 116 str. — (Zbirka Koroška pota)

KERNJAK Pavle

Rož, Podjuna, Zila: zbirka pesmi Pavla Kernjaka. — Celovec: Slovenska prosvetna zveza, 1980. — 82 str.

POGAČNIK Bogdan

Pavle Kernjak: pel je za vse. — V Celovcu: Drava, 151 str.: ilustr.

KRAMOLC Luka

Koroške viže: bukovniki, vižarji in pevci. — Maribor: Obzorja, 1976. — 109 str.

KOVAČIČ Jožko

Sem zaljubljen bil: slovenske ljudske pesmi. — Celovec: Krščanska kulturna zveza: Slovenska prosvetna zveza, 1987. — 48 str.

KUMER Zmaga

Slovenske ljudske pesmi Koroške: Ziljska dolina. — Lj.: Inštitut za slovensko narodopisje; Trst: Založništvo tržaškega tiska; Celovec: Drava, 1986. — 654 str.

Veselim se Vašega obiska

Koroški kulturni dnevi v Mariboru

Vzajemnost in prijateljstvo sta se poglobila

Med koroškimi Slovenci in slovensko-štajersko metropolo Mariborom že od nekdanj obstajajo prijateljske in srčne vezi, naj omenim le škofa Martina Slomška, generala Maistra in pa Klub koroških Slovencev v Mariboru. Zunanji izraz tega prijateljstva so vsakoletni koroški dnevi v Mariboru, ki so letos bili v petek, 4., in v soboto, 5. listopada 1988.

Kulturni dnevi so se pričeli v petek, 4. 11., dopoldne s predavanjem dr. Teodorja Domeja o koroških Slovencih in letu 1938. Predavanje je bilo na univerzi in zelo dobro obiskano. Soorganizator predavanja je bil prof. dr. Mirko Križman, čigar oče je bil doma pri Lekšu na Horcah. Zvečer v petek pa je prav tako v prostorih univerze bila proslava 60-letnice Kluba koroških Slovencev. Po plebiscitu so številni koroški Slovenci, med njimi zelo močno zastopana tedanja inteligenca naše narodne skupnosti in uradništvo, morali po sili razmer zapustiti deželo. Mnogo jih je našlo nov dom v Mariboru, ki jih je gostoljubno sprejel. Leta 1928 so se slovenskokoroški emigranti združili v Klubu koroških Slovencev in zelo dejavno ter podjetno delovali za živ stik z rojaki severno od Karavank in v njihovo podporo. Klub je imel dolga leta več podružnic, od katerih je mariborska vselej štela med najbolj aktivne. Po vojni, ko je ljubljansko klubsko centralo dajalo mrtvilo, je mariborski Klub deloval nemoteno, kar tudi odraža odnos štajerskih povojnih družbeno-političnih oblasti do Kluba. Pred desetimi leti se je štajerska, mariborska, podružnica Kluba osamosvojila in sedaj kot eden od obeh klubov koroških Slovencev v Sloveniji deluje za poglobitev stikov

in okrepitev vezi med rojaki to- in onstran meje.

Za svoje delovanje je Klub koroških Slovencev dobil v petek zelo visoko odlikovanje predsedstva SFRJ, in sicer Red za zasluge za narod s srebrnimi žarki. Odlikovanje je predal župan Maribora-Rotovž Boris Smole predsedniku Kluba, Janku Kustru.

Kot sta povedala predsednik Kluba Janko Kuster in tajnik Natek, je Klub dobil tudi najvišja priznanja koroških Slovencev, med njimi Janežičevo plaketo, Drabosnjakovo priznanje, Petkovo priznanje, pa tudi Tischlerjevo nagrado, ki jo je dobil lani dr. Bogo Grafenauer, Klub ceni kot priznanje.

Klubu je v imenu ljubljanskega Kluba koroških Slovencev čestital Stane Uršič, v imenu koroških Slovencev pa sta spregovorila in čestitala Klubu ter se mu zahvalila za vso podporo tajnik KKZ Nužej Tolmajer in tajnik SPZ dr. Janko Malle.

Plazniška dekleta pa so prinesle pevske pozdrave iz Koroške.

V ganljivih besedah se je predsednik Kluba Janko Kuster zahvalil za pevski pušelj z dežele ob Dravi.

Po proslavi je bila v prostorih mariborskega muzeja otvoritev etnološke razstave SPZ. Razsta-

va, ki je že na Koroškem, potem v Ljubljani in predvsem v Italiji naletela na veliko odobravanja in priznanje, je tudi v Mariboru bila zelo toplo sprejeta.

V soboto, 5. 11. 1988, pa so se dnevi zaključili s stilnim koncertom Ponižani in razžaljeni zbora „Rož“ v mariborskem gledališču ter z igro „Tolmun in kamen“ gledališke skupine SPD „Dobrač“ z Brnce v kulturnem domu v Svečini. Odmev na igro in obisk sta bila zelo dobra. Med gledalci je bil tudi avtor igre, Tone Partljič, ki je nad nastopom Brnčanov bil docela navdušen in je dejal, da je doslej videl že 30 predstav Tolmuna in kamna, pa brnška v Svečini sodi med najboljše. Zbor „Rož“ pa je v mariborskem gledališču tako navdušil občinstvo, da je stope ploskalo. Tako pevsko kot izpovedno, tu mislim predvsem na vezne tekste, ki jih „Rož“ stalno dopolnjuje in prireja poslanci koncerta, je zbor iz Šentjakoba presenetil v Mariboru.

Koroški kulturni dnevi v Mariboru 1988 so bili za prireditelje kot tudi za goste veliko doživetje in zadoščenje. Od vsega začetka je vladalo prijateljsko, domače vzdušje, ki je bilo pravo nasprotje tehnokratsko-organizatorični hladnoči kulturnih dnevo, ki smo jo letos že doživeli v Sloveniji.

Dnevi so ponovno potrdili, da bojo zamislili skupnega slovenskega kulturnega prostora vdihnili življenje le ljudje in organizacije, ki bodo zanjo voljni tudi nekaj storiti. Brez teh ta zamisel niti za gobe žeti ne bo, kaj šele za kaj drugega.

Franc Wakounig

ZASEDANJE PREDSEDNIKOV DS ALPE-JADRAN, ARGE ALP IN COTRAO:

Alpe kot življenjski in kulturni prostor je treba zaščititi

V znanem švicarskem zdravilišču Lugano (kanton Ticino//Tessin), tik ob italijanski meji, so 2. 11. 1988 zasedali predsedniki Delovnih skupnosti dežel alpskega loka in objadranskega območja, predsednik DS Alpe Jadran, koroški deželni glavar dr. Peter Ambrozy, predsednik Arge Alp, predarlski deželni glavar dr. Martin Purtscher in predsednik DS Cotrao, predsednik avtonomne pokrajine dolina Aoste, Auguste Rollandin.

Predsedniki so, opirajoč se na dokumente srečanj in sej na Bledu (1987), v Millstattu in v Splitu (oboje letos) razpravljali o vprašanjih kot tranzitni promet čez in skozi Alpe, evropska integracija 1992, ekološki problemi s posebnim poudarkom na zaščitni konvenciji za Alpe in pa seveda o medsebojnem sodelovanju, predvsem o poziciji Delovnih skupnosti pri Evropskem svetu in v okviru Evropske gospodarske skupnosti po integraciji 1992.

Glede sodelovanja so se zmenili, da se bojo srečali predsedniki vsaj enkrat letno, da se zmenijo za smernice delovnih komisij in pododborov, ki naj v prihodnje delujejo vezano na določeno problematiko in tematiko.

Taka tematika je tranzit, ki je sploh dominiral razpravo. Predsednik Arge Alp, Purtscher, je poročal, da v tej Delovni skupnosti že deluje komisija z nalogom proučevanja posledic tranzita in kako ga najbolj spraviti na vajeti. Že danes gre skozi Arge Alp dnevno 60.000.000 ton tovora na osi sever — jug oz. jug — sever. Od leta 1965 se je ta vsota početerila. Do leta 2000 bo narasla za 50 % na približno 100.000.000 ton, kar je že samo po sebi grozna masa. Evropska integracija pa bo celotno problematiko še bolj zaostila, ob tem pa so že danes določeni kraji docela preobremenjeni, ker je v Alpah le malo idealnih prehodov, kot na primer Brenner, St. Gotthardt in prelazi čez Ture. Dodatno pa celotno problematiko komplicira še to, da omejitve za tranzit v eni deželi pomenijo njegovo povečanje drugod. Izhod iz te zagate je edinole prenos tranzita s ceste na vlak. Skozi Švico na primer gre le 10 % tovora po cesti, skozi Tirolsko pa se valji 16.000.000 ton tovarnega prometa na cesti, le četrtina, namreč 4.000.000, pa na tračnicah. Prenos s ceste na vlak pa bo treba v dobro ljudi in narave čimprej izvesti, kajti čakanje na železniški predor skozi Alpe, ki bi bil pod idealnimi pogoji (takojšnji začetek gradnje, kar pa je utopijsko) zgotovljen in prometn šele leta 2005, pa pomeni živo srhljivko za vse prizadete.

Predsednik DS Alpe-Jadran Ambrozy je dejal, da bo Koroška v okviru Delovne skupnosti izdelala predlog za tranzit na vlak, potem načel za Koroško pereče

Banke bistveno sooblikujejo zunanjo podobo mesta Lugano.

vprašanje letalskega prometa in letalskih prog čez našo deželo. Trenutno prečka dnevno med 500 in 800 letal Koroško, kar je preveč in zato predlaga Koroška razredčenje preletov.

V zvezi z evropsko integracijo so predsedniki ugotovili, da morajo dežele-članice treh Delovnih skupnosti, to je 28 dežel, ohraniti svoj poseben kulturni pečat in biti pionirke uveljavljanja regionalnih interesov v evropskem okviru, ne glede na to, a so članice EGS ali ne. Zato se bojo zavemale za krepitev pozicije alpsko-jadranskih dežel v Evropski gospodarski skupnosti in pri Evropskem svetu.

V tej zvezi je Purtscher povedal, da je Arge-Alp že pred leti zaprosila za status opazovalke pri Evropskem svetu, kar pa po njegovih statutih ni možno. Možen pa bi menda bil konzultacijski status vseh Delovnih skupnosti pri Evropskem svetu, kar bi zanje bilo zelo važno, ker bo ES v prihodnje na vplivnosti in važnosti še pridobil.

Valdostanski predsednik Rollandin je v zvezi z evropsko integracijo dejal, da je Cotrao že

ustanovila delovno skupino, ki naj proučuje možne posledice integracije. Potrebne bojo strategije, da Delovne skupnosti preko centralnih vlad postanejo aktivni del razprav.

Deželni glavar Ambrozy pa je dejal, da je prav pestrost in raznolikost gospodarskih in socialnih sistemov članic DS Alpe-Jadran (EGS, EFTA, RWG, nevtralni) njen glavni izziv. Svaril je pred tem, da bi zblíževanje Evrope na gospodarskem področju šla na račun regionalnega sodelovanja.

Ekologija je in ostane stalnica razprav Delovnih skupnosti. V Luganu so predsedniki urgirali zaščitno konvencijo za Alpe, ki naj bi po mnenju Ambrozyja bila podobna konvenciji za Severno morje. Zato predsedniki predlagajo tudi ekološko bilanco Alp, da bojo ukrepi smiselno zastavljeni. Zavrnilo pa so določila EGS, da je treba prenehati z obdelovanjem določenih zemljiških površin. Neobdelovanje zemlje v Alpah privede v katastrofo, propad življenjskega prostora.

Iz Lugana poroča
Franc Wakounig

Kdo je kaj — od Rhone do Puste

Delovna skupnost COTRAO (Communauté de Travail des Alpes occidentales) je bila ustanovljena pred 12 leti in združuje 8 dežel; Rhone Alpes, Vaud, Geneve, Valais, Val d Aoste, Piemont, Ligurija, Provence-Alpes-Cote d Azur. Predsedstvo ima dolina Aoste.

Delovna skupnost ALPE-JADRAN, ustanovljena pred 10 leti v Benetkah, združuje dežele vzhodnoalpskega loka in jadranskega območja. Trenutno ima 14 članic: Koroško, Slovenijo, Furlanijo, Štajersko, Hrvaško, Gradiščansko, Lombardijo, Zgornjo Avstrijo, Salzburško, Benečijo, Furlanijo-Julijsko pokrajino, Trentino-Južno Tirolsko, komitata Železna Županija in Győr. Predsedstvo ima trenutno Koroška.

Delovna skupnost Arge ALP, ustanovljena pred 9 leti, združuje dežele iz Nemčije, Italije in Avstrije: Bavarsko, Južno Tirolsko, Tirolsko, Graubünden, Lombardijo, Salzburg, St. Gallen, Trient/Trentino in Predarlsko. Predsedstvo ima trenutno Predarlska, stalni sedež Delovne skupnosti pa je v Innsbrucku.

AVSTRIJSKI TEDEN KNJIGE

Slovenske založbe sodelujejo s pestrim programom

Avstrijski knjižni teden, ki se je začel v sredo, 9. novembra, in bo trajal do nedelje, 20. novembra 1988, v prostorih trgovske zbornice v Celovcu, je tudi za slovenske koroške založbe priložnost, da se predstavijo s svojim programom. Je pa knjižni teden tudi pravšnja prilika za pomenek z vodji slovenskokoroških založb o tem.

- 1. vprašanje:** Kaj in kako se bo vaša založba predstavila na knjižnem tednu?
- 2. vprašanje:** Ali se po vašem navade in kultura branja spreminjajo pod vse večjim vplivom elektronskih medijev?
- 3. vprašanje:** Kako je sodelovanje med slovenskokoroškimi založbami?
- 4. vprašanje:** Kaj so težišča vašega delovanja v prihodnje?

Z založniki se je pogovarjal urednik Franc Wakounig

Dipl. inž. Franc Kattinig,
Mohorjeva založba

1. vprašanje: Kot vsako leto se bomo tudi letos predstavili na knjižnem sejmu z izključno novimi, lastnimi, produkcijami, med drugim s prevodom Sharfovega romana „Moji mali kavalirji“ in Ringlovo „Die Kärntner Seele“, ki jo bomo 13. 11. ob 19. uri predstavili v dunajskem krožku, 14. novembra 1988 ob 10.30 v Avstrijskem klubu PEN na Dunaju (Bankgasse 8/3, 1010), zadnji dan knjižnega tedna, v nedeljo, 20. novembra ob 19.30 pa v Deželni galeriji, Burggasse 8 v Celovcu. To je naša centralna prireditev za knjižni sejem z razstavo slik, ki so ponatisnjene v knjigi.

Z literarnim večerom v okviru knjižnega tedna smo doslej bili uspešni, pa tudi odmev je bil najboljši. V zvezi s tem tednom pa moram nekaj pripomb:

— škoda je, da so knjige koroških založb pod ključem, v vitrinah, medtem ko so vse ostale knjige prosto na ogled;

— prireditve v okviru tega tedna bi morale biti dopoldan, da bi se jih mogle udeležiti tudi šole. S tem bi mla-

dega bralca in knjigo še bolj zblížali; — teden naj bi bil tudi prodajna prireditev, torej pravi knjižni sejem, ko lahko knjigo kupiš po sejmsko znižani ceni. Na drugih knjižnih tednih je to običajno.

2. vprašanje: Zanimanje za knjigo pada, raste pa televizijska premoč (Družina je kompletna šele, ko je vklopljena televizija), a naklade pri nas ne padajo, ker smo odprli nove trge. Reči pa moram, da Slovenci knjigo visoko cenijo, da je pri nas zelo v čislih, kar pa, tako mi je bilo rečeno, drugod po Avstriji ne velja več. Naše naklade dosegajo kar „avstrijske“ višine.

3. vprašanje: Ob izidu Ringlove knjige smo sodelovali z založbo Wieser, da je nam omogočila ponatis odlomka iz Zmot dijaka Tjaža.

4. vprašanje: Še bolj se bomo posvetili mlajšim bralcem.

Dr. Helga Mračnikar,
založba Drava

1. vprašanje: Drave niso povabili, da bi na knjižnem tednu imela svojo prireditev. Mi smo se potegovali za to,

da bi prišli na prireditveni spored, a pristojni pri trgovski zbornici dipl. trg. Trink je takole odbil našo željo: „Kam pa pridemo, če bomo vsakogar vabili.“ Za prihodnje leto smo pa že deponirali željo za lastno prireditev in naj nas trgovska zbornica pravočasno informira, da bomo imeli možnost lastne prireditve v okviru tedna.

Seveda pa bomo na knjižnem tednu prisotni tako, kot vse ostale ko-

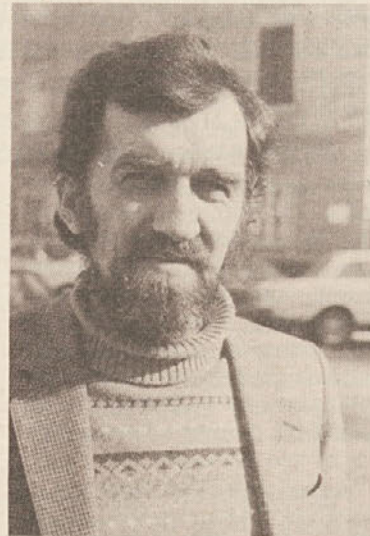
roške založbe, namreč z lastno vitrino. Tam bomo predstavili naš program.

Med tednom, a ne v okviru „uradnega“ programa, pa bomo predstavili „Ein Brief an Sieglinde Tschabuschnig“ Klause Ottomeyerja (11. 11. 1988) in pesniško zbirko Fabjana Hafnerja „Indigo“ (18. 11. 1988). Decembra pa bomo predstavili knjigo „Wohnen und Bauen in Südkärnten“ Alberta F. Reitererja skupno s knjigo „Kmečka arhitektura in Karavankah“.

2. vprašanje: Nočem trobiti v rog, da elektronski mediji (TV in video) knjigi jemljejo prostor, kajti knjiga je še vselej tisti medij, ki ga lahko bereš — neodvisno od tehnike — kjer in kdajkoli se užitek branja z ničimer drugim ne da primerjati. Knjige gredo v promet, ljudje jih kupujejo; če jih tudi berejo, pa nimam statističnih podatkov. Predstavljati si morem, da knjige ponekod stojijo kot zgolj reprezentančni objekt na polici. Branje pa bi lahko pospešili z živo kritiko in s spremljanjem razvoja na knjižnem trgu.

3. vprašanje: Sodelovanje teče in je takšno, kot je pač lahko med poslovneži.

4. vprašanje: Naš cilj za prihodnost je uveljaviti slovensko literaturo v nemškem jezikovnem prostoru ter

Dipl. inž. Franc Kattinig

Dr. Helga Mračnikar

Mohorjeva predstavlja novo knjigo Erwina Ringla, „KOROŠKO DUŠO“

● **Nedelja, 13. november 1988, ob 19.**

Dunajski rotovž/Wiener Rathaus, Vortragssaal, Wien/Dunaj I., Lichtenfelsgasse 2, Feststiege I, Festsäle

Pozdrav: državni poslanec Karel Smolle
Prof. Erwin Ringel referira

● **Ponedeljek, 14. november 1988, ob 10.30**

Österreichischer PEN-Club/Avstrijski Klub PEN, Wien/Dunaj I., Bankgasse 8/3. Stock-3. nadstropje

Uvod: prof. György Sebestyén, podpredsednik avstrijskega PENa. Prisotna bosta avtor Erwin Ringel in izdajatelj Franz Witzeling

● **Nedelja, 20. november 1988, ob 19.30**

Kärntner Landesgalerie/Koroška deželna galerija, Klagenfurt/Celovec, Burggasse 8/1. Stock — 1. nadstropje

Govori Michael Guttenbrunner

Prof. Erwin Ringel referira

Prisotni bodo izdajatelj Franz Witzeling in sodelavca Arnulf Rohsmann ter Josef Strutz

Izšel je zbornik krške škofije 1989 Vizitka o papeževem obisku

Še enkrat je mogoče podoživeti veliki trenutek za katoliško Cerkev na Koroškem, ko je 25. junija 1988 papež Janez Pavel II. obiskal Krko. V koledarskem delu Zbornika krške škofije/Jahrbuch der Diözese Gurk 1989 zaživijo trenutki s tega srečanja še enkrat v barvnih in črnobelih slikah.

Letošnje težiščno geslo Zbornika je „posredovanje vere“. Za to se na Koroškem trudijo veroučiteljji/veroučiteljice, moške in žene, duhovniki in laiki. O dvojezičnem verouku piše Nanti Olip, ki ugotavlja, „da lahko govorimo o pravno urejenem dvojezičnem verouku samo na območju

ljudske šole“. Svoj članek zaključuje z željo, da bi bil verouk v šoli „podzidek, na katerem bi bilo možno graditi vsaj na verskem področju „Skupno Koroško — Das gemeinsame Kärnten“. Stefan Kramer poroča o delu Delovne skupnosti veroučiteljev na višjih šolah. Hanzl Tomažič in Anica Rössmann predstavljata novi otroški list „naša MAVRICA“, ki je z novim šolskim letom nasledil „Otroka božjega“. O Srečanju z Bogom na dopustu piše Mirko Isop.

Na koncu Zbornika najdemo še „who is who“ krške škofije, kjer je navedeno personalno stanje. Kronika dogodkov v letu 1988 prikazuje delo katoliške Cerkve na Koroškem.

hkratio uveljavljanje slovenskokoroške književnosti v skupnem slovenskem obsegu. Na splošno pa sem optimistična, ker solidno delo obrodi uspehe.

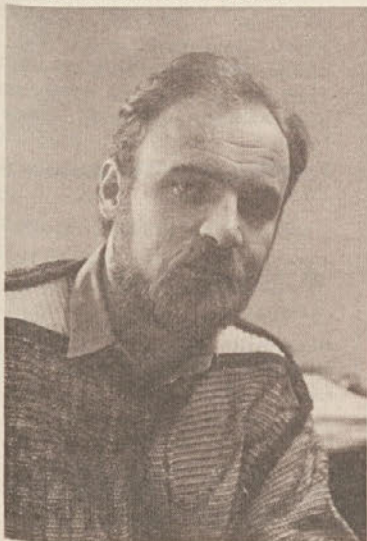
**Lojz Wieser,
založba Wieser**

1. vprašanje: Smo navzoči z našim programom, ki smo ga v 11 mesecih od ustanovitve založbe realizirali. To je 6 izvodov, trije pa so še v delu. Letos se nam še ni zdelo primerno pripraviti lastne prireditve, ker smo si zastavili za letos druga težišča. V okviru tega tedna pa smo navzoči še v Salzburgu, Gradcu in na Dunaju.

2. vprašanje: Zanimanje za knjigo ne peša, ker po mojem elektronski mediji ne slabijo kulture branja, ampak jo le krepijo. Mi dobivamo dnevno naročila za naše izdaje in zato se filozofiji, da drugi mediji okrnjujejo knjigo, ne morem pridružiti.

3. vprašanje: Vsaka založba izdaja svoje knjige in za vsako je prostora pod soncem.

4. vprašanje: Skušali bomo naprej izdajati dobre in lepe knjige v okviru naših možnosti. Za leto 1989 pripravljamo zanimiv program.

Lojz Wieser

Jahrbuch der Diözese Gurk/Zbornik krške škofije 1989. Uredili: Ludwig Trojan, Siegfried Muhrer in Luka Scheinig. Zbornik stane šil. 60,-. Naročila sprejemajo župnijski uradi.

MOHORJEVA ZALOŽBA

- Die Kärntner Seele** — prof. dr. Erwin Ringel
Geggis-Gegci — Mira Lobbe — slovenski prevod napravila Sonja Wakounig, na ogled bo tudi gradiščansko-hrvaški prevod
Moji mali kavalirji — prevod Scharfovega romana „Meine kleinen Kavalire“
Zadnja možnost spoznati Avstrijo — (Kersche/Ferk)
Medžugorska legenda — Pavle Zidar
Zgodovina koroških Slovencev
Slišim — vidim — pišem — šolska knjiga

ZALOŽBA DRAVA

- Ein Brief an Sieglinde Tschabuschnig** — K. Ottomeyer
Wohnen und Bauen in Südkärnten — A. F. Reiterer
Indigo — Fabjan Hafner (pesniška zbirka)
Die Ärzte, die Schwestern, die SS und der Tod — Helge Stromberger
Zwanghaft Deutsch — Peter Gstettner
Slowenische Jahrbücher — Sima, Wakounig, Wieser

ZALOŽBA WIESER

- Tinte ist bitter** — Karl Markus Gauss
Mein Karst — Scipio Slataper
Gedichte — Srečko Kosovel
Ponovitev — P. Handke
Prošnji dan — Florijan Lipuš
Črtice mimogrede — Florijan Lipuš
Zerrismus — Karl Ziegler

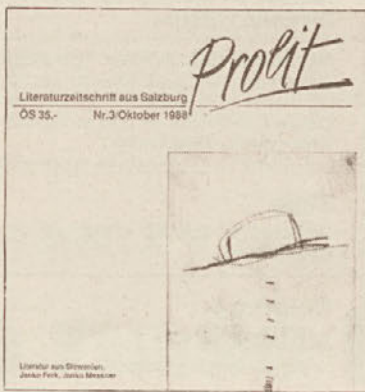
**Mohorjeva izdala učbenik
SLIŠIM — VIDIM — PIŠEM**

Mohorjeva je predstavila nov učbenik. SLIŠIM — VIDIM — PIŠEM predstavlja skupaj z nemškim učbenikom BILDER — WÖRTER — SÄTZE prvi didaktični komplet za pouk začetnega branja in pisanja v dvojezični šoli. Zasnovan je tako, da omogoča hkratio opismenjevanje v slovenskem in nemškem jeziku ob čim gospodarnejši uporabi dragocene učnega časa. V slovenščino uvaja sodobne metode razlaganja glasovne in črkovne pojavnosti jezika. Nakazuje tudi številne nove poti, kako otroku omogočiti spoznavanje glasov slovenskega jezika in utrjevanje načina zapisovanja teh glasov v sistemu slovenskega pravopisa. Glavno breme za izdajo tega učbenika nosita mag. Anton Schellander in Irena Žele. Sodelovala pa sta tudi še M. Semprimoschnik in H. Opetnik. Za zelo prikupne ilustracije v tem učbeniku je poskrbela Ančka Gošnik-Godec.

**Ferk in Messner
v reviji PROLIT**

Kot prvi zastopnik slovenske literature se je pojavil v salzburški literarni reviji PROLIT Andrej Kokot. Tedaj je ta revija izšla prvič. V tretji številki, oktobra letos, pa predstavljata svoje literarno snovanje dva koroška Slovenca. Janko Ferk je zastopan s šestimi pesmimi, Janko Messner pa z dvema daljšima pesmima.

**Vsa Avstrija oder
za „Heldenplatz“**

Pisatelj Thomas Bernhard je ponovno poskrbel za razburjenje. To ni bilo prvič, pa gotovo tudi ne zadnjič. Claus Peymann pa je kot gledališka osebnost in izkušeni režiser doprinesel svoje.

Bernhardov „Heldenplatz“ je bil zasnovan kot odrska predstava na dunajskem Burgtheatru. Vendar je prišlo popolnoma drugače.

Politiki najrazličnejših strank so prevzeli glavne vloge in spremenili vso Avstrijo v oder, na katerem so se poskušali kot profesionalni igralci.

Njih pristaši pa so se dali izrabiti za cenene statiste.

Svojega odklonilnega mnenja o Bernhardovem Heldenplatzu ni izrazilo „šest in pol milijona debilnih in besnih“, kot je Bernhard označil Avstrijce. Bilo jih je zelo malo. Ta zmanjkajoča manjšina so bili v glavnem politiki, ki menijo, da predstavljajo „šest in pol milijona“ Avstrijcev.

Od teh „šest in pol milijona debilnih in besnih“ je treba najprej odšteti Bernharda, Peymanna; obiskovalce krstne predstave; vse tiste, ki so za svobodo umetniškega izražanja... Še bi lahko našteval. „Šest in pol milijona“ je treba videti kot matematično neznanke in vstaviti imena tistih, ki so pripeljali pol ure pred krstno predstavo Heldenplatz za kup gnoja in ga razglasili za umetnino; nikakor ne smemo pozabiti tistih 350 oseb, ki so demonstrirale pred Burgtheatrom; tiste, ki so predstavo motili; politike, ki so hoteli predstavo preprečiti, in vse tiste, ki so omogočili, da je nekaj tednov pred krstno predstavo postala vsa Avstrija smešni oder okrog Heldenplatzu.

Vsa Avstrija je igrala Heldenplatz. Na krstni predstavi na Dunaju je 11 televizijskih ekip iz vsega sveta čakalo na škandal, ki ga ni bilo. Bil pa je že nekaj tednov pravi „teater“ okrog Heldenplatzu, ki je dokazal, kako povprečni Avstrijci ne obvladajo najpreprostejšega giba na „deskah, ki bi lahko pomenile svet“.

Avstrija je postala v teh dneh največji oder na svetu.

Vincenc Gotthardt

SLOVENSKI SPORED AVSTRIJSKEGA RADIA VSAK DAN od 18.10—19.00

Petek, 11. novembra
Koroški liki (R. Vospernik)
Koko (F. Merkač)
Jezikovni pogovor (J. Mesner)

Sobota, 12. novembra
Duhovni nagovor (P. Kassl)
Voščila (M. Hartman)

Nedelja, 13. novembra
Predstavljamo: Moški pevski zbor „Valentin Polanšek“ z Obirskega

Ponedeljek, 14. novembra
Jesenski del nogometne sezone je mimo: Repriza — analiza

Torek, 15. novembra
Ansambel „4 J“

Sreda, 16. novembra
Narodno-zabavna glasba

Četrtek, 17. novembra
Rož — Podjuna — Zilja

Honz in Šiman — iz južnokoroške ljudske glasbene zakladnice

Muzikologi se trudijo, da bi vsaj v arhivih ohranili lepote ljudske glasbene tradicije, ki se čedalje bolj izgublja. Vedno večje so pri zbiranju tega kulturno-zgodovinskega gradiva težave, najti koga, ki bi znal zapeti ali zaigrati tako, kot so to včasih delali. Dva, ki sta z vsem srcem pristna muzikanta, Hans Ogris, doma iz Slovenjega Plajberka, nad 25 let že vodi ansambel „Veselih Rožanov“, in pa Šiman Male iz Sel, sta se dobila, da bi s klarinetom in harmoniko rešila pozabe nekdanjih priljubljenih viže, ki so jih na vasi igrali v tako imenovani „visoki štimgungi“. Kako pristno zvenijo zvoki harmonike in klarineta „po starem“, to boste slišali v naši nedeljski oddaji 20. novembra.

Kat. dom prosvete **SODALITAS** 9121 Tainach/Tinje Kath. Bildungshaus ☎(0 42 39) 26 42

IN KJE SMO DANES...?

1938-1988

v petek, 11. novembra, ob 19.30
Forum za družbena vprašanja: **NAŠA ODGOVORNOST ZA NEDELJENI SVET**, nem.
Predavatelj: škof. dr. Alois Wagner, Rim

v soboto, 12. novembra, ob 19. uri
Predavanje: **ZDRAVLJNA MOČ VERE**; nem.
Predavatelj: ddr. Bernhard Wenisch, Salzburg

od sobote, 12. novembra, od 10. do 16.30 do nedelje, 13. novembra, od 9.30 do 12.30
Tečaj: **MASAŽA**, nem.
Voditeljica: Ingeborg Siegert, Dunaj

v nedeljo, 13. novembra, ob 14. uri
Mladinski popoldan: **LE KORAJZNO...**
Srečanje z udeleženci dopustniških dni
Spored sooblikujejo: Suški oktet, Plazniška dekleta in Podhumška dekleta

v ponedeljek, 14. novembra, ob 19.30
Forum za družbena vprašanja: **SPREMENITEV VREDNOSTI V KULTURI IN V DELOVNEM SVETU**, nem.
Predavatelj: univ. prof. dr. Hermann Lübbe, Zürich-Wachsenberg

v torek, 15. novembra, ob 16. uri
Dia-predavanje: **POTOVANJE PO SKANDINAVIJI**
Predava: ravn. Mirko Srienc, Grabalja vas

v sredo, 16. novembra, ob 19.30
Iz cikla predavanj: **1938 — 1988 IN KJE SMO DANES?**
BRANITE SE PROTI NOVO OŽIVLJENEMU DUHU PRETEKLOSTI!
Govori: dipl. trg. Janko Urank, Celovec

v četrtek, 17. novembra, od 9. do 12. ure
Duhovna obnova: **Z MARIJO V 3. TISOČLETJE**
Predava: prof. Cili Kodrič, Ljubljana

v četrtek, 17. novembra, od 10. do 18. ure
Dan duhovne obnove: **MOJZESOVE IZKUŠNJE**, nem.
Predavatelj: rektor dr. Arnold Metnitzer

v petek, 18. novembra, ob 19.30
Ko gre za zdravje: **ZDRAVJE — PREMOŽENJE**
Predavatelj: dr. Franc Wutti, Borovlje

v soboto, 19. novembra, ob 19.30
Literarni večer: **Bere GYORGY SEBESTYEN**, nem.
Soprireditelj: amnesty international

RAZSTAVE

Celovec

Razstava risb **W. M. PÜHRINGERJA**
Kulturna taberna Pri Joklnu (do 24. 11.)

Razstava del **ANTONA REPNIKA** (z Mute v Sloveniji)
Mohorjeva knjigarna

MODERNA ITALIJANSKA TISKARSKA GRAFIKA
Galerie im Stadthaus (do 18. 12. 1988)

OŽBALT HAFNER — „Naive Brandmalerei (religiöse Motive)“
Kellergalerie (Stadthaus)

Tinje

Razstava del **MARTE KUNAUER** — slike (olje) in osnutki za barvna okna
Galerija Tinje

Celovec

HOMMAGE À JOSEFINE
slika-risba-grafika-skulptura, Galerie 61 (do 23. 11.)

PRIVEDITVE

● **Bela**

MARTINOVANJE
Čas: sobota, 12. novembra 1988, ob 20.00 uri
Kraj: pri Podobniku v Beli
Kulturni spored podo oblikovali: Družina Lipusch, Družina Tomasch, Harmonikar Andrej Ažman iz Kranja
Za ples igrajo: Stahlwerksbuam iz Štajerske
Prireditelj: Alpski klub „Obir“

● **Šmarjeta v Rožu**

PRIHODNOST SVETO PISMO — razstava
Čas: od 6. 11. do 13. 11. 1988
Kraj: Šmarjeta v Rožu
KATOLIŠKA PROSVETA v Šmarjeti v Rožu prireja v okviru razstave naslednje izobraževalne prireditve in Vas vabi, da se jih udeležite.

Spored: petek, 11. 11. 1988, ob 19. uri — „Poklical si me po imenu“ žene okoli Jezusa; mag. Marija Vrečar; nedelja, 13. 11. 1988, ob 14. uri — Sv. dežela — predavanje z diapozitivi; Janko Merkač;
Prireditelj: Katoliška prosveta v Šmarjeti

● **Šentjakob v R.**

O TAKO IMENOVANIH „POSLEDNJIH REČEH“: SODBA, NEBESA, PEKEL IN VICE
Čas: nedelja, 13. novembra 1988, ob 19.30
Kraj: v mali dvorani v farnem domu v Šentjakobu v R.
Referent: prof. ddr. Bernhard Wenisch, Salzburg
Prireditelj: Katoliška prosveta v Šentjakobu v R.

● **Celovec**

Katoliška otroška mladina vabi na **ŠOLANJE VODITELJEV OTROŠKIH SKUPIN**
Čas: od petka, 11. nov., ob 18. uri do nedelje, 13. nov., ob 13. uri
Kraj: Modestov dom v Celovcu
Prijave: Katoliška otroška mladina, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, tel.: 04 63 / 51 11 66

● **Žitara vas**

KONCERT
Čas: sobota, 12. novembra 1988, ob 19.30
Kraj: Ljudska šola v Žitari vasi
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vasi
Sodelujejo: MePZ „Mato“ iz Črne na Koroškem, Moški zbor „Vaščani pojo“ iz Zgorne vesce pri Bilčovsu in MoPZ SPD „Trta“ iz Žitare vasi

● **Celovec**

PISMO, NAMENJENO SIEGLINDE TSCHABUSCHNIG
Čas: petek, 11. november 1988, ob 20. uri
Kraj: Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec
Predstavitel knjige založbe Drava. Univ. prof. dr. Klaus Ottomeyer (Celovec) bere iz svoje nove knjige o posledicah vojne, premagovanju preteklosti in manjšinskem konfliktu ob primeru Koroške.

● **Borovlje**

MARTINOV TRG
Čas: petek, 11. november 1988
Kraj: glavni trg v Borovljah

● **Alpe Adria Festival**

KONCERT POP SKUPINE DON JUAN (koroška turneja)
Čas: četrtek, 10. novembra 1988, ob 19.30
Kraj: Mladinski dom, Mikschalle v Celovcu
Čas: petek, 11. novembra 1988, ob 20. uri
Kraj: gostilna Ogris (pri Miklavžu) v Bilčovsu
Čas: sobota, 12. novembra 1988, ob 20. uri
Kraj: pri Šoštartju v Globasnici
Pop skupina DON JUAN je zmagovalec največjega pop-festivala „Morska viža Bernardina Portorož 1988“
Prireditelj: Alpe-Adria-Concerts

● **Celovec**

„BILANCA 1938—1988“
Koncert SPZ OB SPOMINSKEM LETU
Čas: nedelja, 13. november 1988, ob 14.30
Kraj: Mladinski dom, Mikschalle 4, Celovec
Nastopajo: MePZ Podjuna Pliberk, MoPZ SPD Valentin Polanšek, Vokalni ansambel SPD Danica, Eda in Silviya Velik, Ansambel Drava in Vokalno-instrumentalni ansambel iz Roža.
Po koncertu diskutirajo: univ. prof. Peter Gsettner, novinar Reinhold Henke in Peter Kreisky (Neues Österreich)
Prireditelj: Slovenska prosvetna zveza

● **Žvabek**

KOROŠKI VEČER
Čas: sobota, 26. 11. 1988, ob 20. uri
Kraj: gostilna Hafner v Gornji vasi
Sodelujejo: Gem. Chor Frantschach; Ansambel „Drava“ — Borovlje; Pevsko instrumentalna skupina Žvabek; Oktet „Suha“; Otroška skupina Žvabek
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo „Drava“ iz Žvabeka

● **Šmihel**

IDEALI IN KORISTI (Jacinto Benavente) — komedija
Čas: nedelja, 20. novembra 1988, ob 19.30
Kraj: pri Šteklnu v Globasnici
Prireditelj: Alpe-Adria-Concerts

● **Globasnica**

KONCERT SVETOVNO ZNANEGA ANSAMBLA LOJZE SLAK

Čas: sobota, 12. novembra 1988, ob 19.30
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu
Nastopa: Mladinska igralska skupina KPD „Planina“ iz Sel

● **Celovec**

REGIONALNI RAZVOJ HRVAŠKE
Čas: petek, 18. 11. 1988, ob 19.30
Kraj: Hotel Moser-Verdino v Celovcu
Predava: dr. Veljko Rogič, Zagreb
Prireditelj: Klub tre popoli

● **Celovec**

Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji vabi na **Prevajalsko delavnico**
Kraj: Mladinski dom, Mikschalle 4, Celovec
Čas: v soboto, 12. 11., od 9. do 17. ure
Delavnico bo vodil prof. Janez Gradišnik.
Prevajanje literarnih, gospodarsko družbenih in upravno-političnih besedil.

Sporočamo, da napovedano srečanje udeležencev Tednikovega potovanja v Medjugorje, ki je bilo predvideno za nedeljo, 20. novembra, v gostilni pri Miklavžu v Bilčovsu, odpade.
Tonci Koren

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.
Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek, naroča se na naslov:

OGLASI

Kmet, 45 let, išče pošteno in verno deklo od 25 do 35 let starosti za skupno bodočnost. Pišite na upravo Našega tednika pod šifro „skupna bodočnost“.

Slovenec, 33 let, 184 cm, bi rad ustvaril dom v bolj svobodni deželi, zato bi rad spoznal simpatično, umirjeno deklo romantične narave. Moji hobiji so ples, kulinarika, dom, vrt in potovanja. Odgovoril bom ponudbam s fotografijo. Lahko si samska, vdova ali razvezana. Pišite na upravo Našega tednika pod šifro „Koroška“.

Iščem redno ali honorarno delo v gostinstvu ali skladišču. Imam vozniško dovoljenje kategorije B. Ponudbe pošljite na upravo Našega tednika.

Iščem delovno mesto v biroju v okraju Velikovec ali Celovec. Obvladam slovenščino, angleščino in strojepisje.
Tel. 0 42 37 / 20 64.

Privatni sejem z vsakovrstno robo (Flohmarkt), 12. 11. 1988, pri vsakem vremenu po najnižjih cenah. Alois-Schader-Straße 5, Celovec — Št. Peter.

Iščem vajenca, ki bi imel zanimanje delati v privatni športni trgovini — tennis shop.
Tel.: 51 68 92 od ponedeljka do petka od 15.00 do 18.30.

Vaš osebni inserat v Našem tedniku

brezplačen do konca novembra

- Iščete delovno mesto, stanovanje, motorno vozilo itn.?
- Iščete delojemalce, domačine?
- Se hočete česa znebiti (starih oblek, pohištva, itn.)?
- Imate kmetje kaj naprodaj?

Vse to in še drugo lahko **BREZPLAČNO objavite v Našem tedniku do konca novembra!**

Po telefonu pa nas lahko dosežete: **Celovec 0463 / 51 25 28-21**

-inserati za naše bralce

Prosim, brezplačno objavite v naslednji številki naslednje besedilo, največ do 20 besed:

Naslov: _____

Izrežite in pošljite na naslov: Naš tednik, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt / Celovec

Mirko Wieser dal dva zadetka: Selani zmagali

DSG Sele — KAC 2:1 (1:1)

Sele: Milan Oraže 5, Stanko 5, Uznik 5, Mak 5, Kulmesch 5, Wieser 6, Oraže 4, N. Hribnik 5, Fera 4, A. Oraže 5, P. Čertov 4.

Sele, 100 gledalcev
Sodnik: Kronlechner (dober)
Strelci: Wieser (18., 80.) oz. Salcher (21.).

Eno najboljših in najlepših tekem so odigrali Selani preteklo nedeljo na domačem igrišču proti KAC.

Da pa so igrali Selani v zadnjih tekmah vedno boljše, k temu je mnogo prispeval legionar Jože Stanko, ki je tudi tokrat odlično vodil režijo in bil nedvomno najboljši igralec. Tudi gostje iz Celovca, ki so nastopili z zelo mlado ekipo, so pokazali odlični nogomet, tako da je bila tekma vseh 90 minut zelo napeta.

Oče zmage pa je bil Mirko Wieser, ki je dal dva zadetka in s tem zagotovil Selanom obe važni točki.

Mirko Wieser je dal kar dva gola ▶

Foto Fera

Kollmann je moral poškodovan v bolnico

Globasnica — Reichenfels 2:0 (1:0)

Globasnica: Kaiser 4, H. Micheu 4, Kollmann 4, Vugrinec 4, Hutter 4, E. Pajanič 4, P. Micheu 4, Matschek 4, Gregorič 4, Thonhofer 5, Sadjak 4.
Globasnica, 100 gledalcev
Sodnik: Schönlieb (poprečen)
Strelci: Sadjak (30.), Thonhofer (70.).

Zelo nešportno je potekala nedeljska igra med Globasnico in Reichenfelsom. Globašani so prevzeli kar ob začetku igre iniciativo, bili so stalno v terenski premoči, tako da je bil prvi zadelek samo vprašanje časa. V tej

tekmi pa se je celotno moštvo izredno borilo in pripravilo precej možnosti.

Že dolgo pa ni bilo takega moštva v Globasnici, ki bi igralo tako nešportno in brutalno. Branilec Kollmann je moral po hudem prekršku takoj v bolnico, sodnik Schönlieb pa prekrška ni videl, stranskih sodnikov pa ni bilo.

Globašani pa so bili na ta dan za razred boljši od gostov iz Reichenfelsa in so zaslužno zmagali. Že v soboto pa jih čaka zelo težka naloga v Železni Kapli, ki je

1. razred D

1. Žrelec	14	10	3	1	39:12	22
2. Velikovec	14	7	5	2	23:14	19
3. Grebinj	14	7	3	4	34:25	17
4. Železna Kapla	14	7	3	4	23:17	17
5. Metlova	14	6	4	4	18:19	16
6. Sele	14	6	3	5	20:19	15
7. Sinča vas	14	5	3	6	20:19	13
8. KAC	14	4	5	5	13:12	13
9. Reichenfels	14	5	3	6	17:18	13
10. Gurnitz	14	3	6	5	13:16	12
11. Šentpavel	14	4	4	6	26:31	12
12. Globasnica	14	4	4	6	18:25	12
13. Galicija	14	3	11	0	14:28	7
14. Tinje	14	3	11	0	17:37	7

konec tedna prav tako podlegla s 3:2.

V nedeljo čaka derbi proti Rožeku

Radenthein — Bilčovs 1:0 (0:0)

Bilčovs: Woschitz 5, Maierhofer 3 (60. Kraner 3), Schlemitz 3, A. Quantschnig 3, Schelander 3, Hobel 4 (74. H. Quantschnig 0), Ogris 4, W. Kuess 3, Stojilkowsky 3, Partl 3, J. Kuess 4.
Radenthein, 200 gledalcev
Sodnik: Krappinger (zelo dober)
Strelci: Grob (50.).

Vsi igralci bilčovskega moštva že težko čakajo na konec jesenske sezone, to pa ne zaradi tega, ker ne igrajo radi nogometa, temveč, ker jim letos sploh ne gre od rok.

„Če nikoli nimaš sreče, nimaš veselja do igre,“ tako je dejal neki igralec po zadnji tekmi.

Skoraj v vseh tekmah so Bilčovščani s smolo oddajali točke, po vrsti so zapravili odlične možnosti in na drugi strani dobili nepotrebne zadetke. V zadnji tekmi letos čaka Rožek. Trener Woschitz, ki sam trenutno igra zelo dobro, računa vsaj s točko, lepa bi bila seveda zmaga.

Podliga-zahod

1. Irschen	14	8	4	2	32:16	20
2. Rožek	14	7	5	2	20:13	19
3. Brnca	14	8	2	4	22:17	18
4. Sachsenburg	14	6	5	3	26:21	17
5. Radenthein	14	7	2	5	29:19	16
6. Lendorf	14	4	6	4	30:25	14
7. Lienz	14	5	4	5	11:11	14
8. Šentjakob	14	6	2	6	18:31	14
9. Baško jezero	14	6	1	7	20:25	13
10. Treffen	14	4	4	6	21:22	12
11. Bilčovs	14	3	6	5	14:19	12
12. Weißenstein	14	4	4	6	13:18	12
13. Vernberk	14	5	1	8	24:27	11
14. Dellach	14	1	21	1	11:27	4

Podliga-vzhod

1. Klopinj	14	8	4	2	17:10	20
2. Treibach	14	9	1	4	48:22	19
3. Šentlenart	14	7	5	2	32:17	19
4. Žitara vas	14	7	3	4	24:11	17
5. Liebenfels	14	8	1	5	27:21	17
6. Dobrla vas	14	6	5	3	22:17	17
7. Šentandraž	14	5	5	4	18:17	15
8. Ruda	14	6	2	6	20:17	14
9. Frantschach	14	6	2	6	23:23	14
10. Mostič	14	5	3	6	21:16	13
11. ASV	14	5	2	7	15:17	12
12. ASK	14	4	2	8	20:23	10
13. Šmihel	14	3	3	8	16:27	9
14. Šentvid	14	0	0	14	2:67	0

Življenjsko važna zmaga za Šmihel in Pajenka

Ruda — Šmihel 0:1 (0:0)

Šmihel: Leitgeb 5, Golautschnig 4, H. Krausler 4, Pajenk 4, St. Blažej 4, Grubelnig 3 (76. Buchwald 0), Djurič 3, Šumnik 4, Grob 4 (88. Ambrosch), W. Krausler 4, A. Blažej 4.
Ruda, 200 gledalcev
Sodnik: Zechner (poprečen)
Strelci: A. Blažej (50. enajstm.).

Dve zelo važni točki so osvojili Šmihelčani na Rudi. Zmaga

Šmihelčanov pa bi lahko izpadla višje, kajti izpustili so še nekaj zelo lepih možnosti.

Dve točki doma proti Frantschachu bi pomenili za Šmihel znaten korak naprej, gotovo pa bi si s tem tudi trener Pajenk zagotovil in rešil vsaj čez zimo trenersko mesto.

Aktualni intervju

Lojze Opetnik, trener SK Aich/Dob

NT: Letos si prevzel mlado moštvo. Ali si osebno pričakoval, da bo že kar ob začetku šlo tako uspešno?

Opetnik: Pravzaprav že. Na žalost pa mi je že ob začetku zaradi poškodbe izpadel izkušeni igralec Marko Trampusch, drugače bi gotovo igrali še boljše. Nastale pa so tudi že deloma težave, ker mladi igralci ne trenirajo tako intenzivno, kakor bi sicer morali. Na splošno pa sem zadovoljen.

NT: V prvem delu tekmovanja potrebujete 2. mesto za kvalifikacijo za play-off. Boste to mesto dosegli?

Opetnik: Če bomo igrali naprej tako, gotovo. V play-offu pa bomo morali igrati in trenirati še nekoliko bolj intenzivno in resno, drugače lanskega uspeha gotovo ne bo možno ponoviti. Pozimi pa bomo gotovo šli še na priprave v Jugoslavijo.

Namizni tenis

Koroška liga: Selani naprejo odlični

Preteklo soboto so morali Selani ponoviti tekmo v Landskronu. Trojica Lettkemann, Smrtnik in Ramouš so se vrnili tudi iz Landskrona kot zmagovalci. Brez težav so Selani zmagali s 6:1. S tem pa so naprej poleg Wolfsberga ekipa, ki še ni oddala točk.

ASKÖ EZI Landskron — DSG Sele 1:6, točke: Lettkemann 2, Smrtnik 2, Ramouš in dvojica Ramouš/Lettkemann

1. Wolfsberg 4 4 0 0 24—12 8
2. DSG Sele 4 4 0 0 24—13 8
3. Bodensdorf 4 3 1 0 24—10 7

Avstrijsko prvenstvo v boksu

Bronasta kolajna za Francija Wieserja

V Wörgu na Tirolskem je bilo pretekli konec tedna na sporedu avstrijsko prvenstvo v boksu. V srednji kategoriji (do 75 kg) je bil na startu tudi koroški prvak Franci Wieser in dosegel 3. mesto.

Gotovo je Franci Wieser letos pričakoval več, saj je lani postal avstrijski vice-prvak in je bil letos tudi že v dobri formi. Toda že v drugem boju je dobil kot nasprotnika avstrijskega prvaka Juda, kateremu je tesno podlegel. V nadaljevanju tudi ni pomagalo, da je po zmagi v prvem boju tudi v tretjem zmagal in to kar sk. o. Kljub temu pa je tretje mesto in s tem bronasta kolajna lep uspeh, saj v Avstriji postaja iz leta v leto v boksu konkurenca večja in močnejša.

Franci Wieser bo letos boksal v zvezni ligi še za Tirolsko in se bo potem odločil, ali bo naslednje leto še enkrat poskusil v splošni kategoriji osvojiti naslov državnega prvaka.

Jana Jelen koroška prvakinja v karateju

Dijakinja Slovenske gimnazije Jana Jelen iz Železne Kaple je v Trgu/Feldkirchen osvojila koroški naslov juniorjev v karateju. Njen brat Marjan je pri juniorjih dosegel 2. mesto, prav tako 2. mesto je dosegla pri juniorjih Sandra Kopašič. Vsi trije tekmujejo za SŠK Obir.

Trener Karlo Jurič iz Slovenije je pred leti prevzel v Železni Kapli karatejsko sekcijo SŠK Obir in letos so že vidni prvi večji uspehi. Doslej so se Obirčani merili vedno s sovrstniki v Sloveniji, šele v zadnjem letu pa so se bolj vključili v tekmovanja tukaj na Koroškem. Nova koroška prvakinja juniork Jana Jelen je v Trgu vsekakor presenetila konkurenco, saj z njo gotovo niso računali. Jana Jelen je bila predvsem tehnično znatno boljša od vseh ostalih in je tako brez večjih težav osvojila naslov. Zdaj pa čaka na novepečeno koroško prvakinja še avstrijsko prvenstvo, toda sama še niti ne ve, ali se ga bo lahko udeležila. Uspeh je prišel tudi za SŠK Obir gotovo tako presenetljivo, da se bodo morali vsi z novimi uspehi šele spoprijazniti.

Foto Fera

S točko v Mölltalu SAK zasidral 2. mesto

V Obervellachu je vratar Ljubiša Dalanovič rešil točko Slovenskemu atletskemu klubu. Že v prvih minutah se je nekajkrat odlično izkazal, ko je branil nekaj lepih strelav domačinov. V II. polčasu je prišel SAK bolj v igro, tako da je bila tekma izenačena.

Od začetka je igral tokrat spet libero Stern, s tem pa sta Lojze Sadjak in Kuncič lahko igrala na svojih mestih. Tako je bil SAK v obrambi in seveda tudi v sredini močnejši, proti koncu igre pa je prišel na igrišče tudi še Burger, ki pa je še poškodovan in še ni igral polno. Na vsak način pa je SAK igral boljše kot na tekmi v Pliberku, predvsem so igralci bili spet bolj samozavestni in iniciativni.

FC Mölltal — SAK 0:0

SAK: Dalanovič 5, Stern 3, A. Sadjak 3, Kreutz 3, Čertov 4, F. Sadjak 3, Luschnig 3 (50. Burger 3), Kuncič 3, Gorenschek 3 (75. Woschitz 0), Galo 3, Hanser 3; Obervellach, 150 gledalcev
Sodnik: Hauk (dober)

Tonči Blajs brez mavca

Ta teden so odvzeli Tončiju Blajsu mavec na nogi, kjer si je pred tremi tedni nalomil kost. Možno je, da bo Blajs v nedeljo že sedel na rezervni klopi.

Hanser naprej vodi pri strelcih

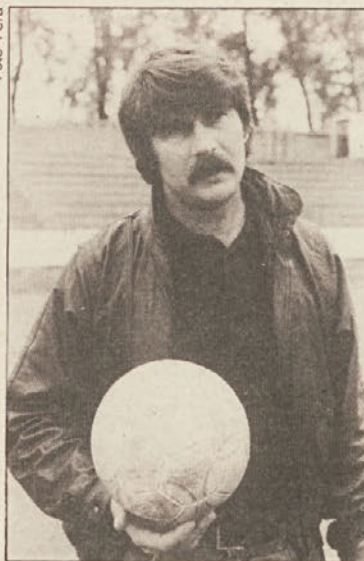
Arthur Hanser sicer v zadnjih dveh ni zadel, toda s 14 zadetki vodi na lestvici strelcev. Sledijo mu Eder (LiéNZ) z 10 goli ter Krappinger (Breže) z 9 goli.

FC Mölltal — SAK rez. 0:2

Gole za SAK: Pasterk in Kert.
SAK je zdaj že 18 tekem zapored brez poraza in je s 23 točkami na 2. mestu lestvice.

Ljubiša Dalanovič je proti Mölltalu rešil točko za SAK.

Foto Fera

V soboto bodo počastili Dobljane

SK Aich/Dob — VBK Celovec 3:0

V četrti prvenstveni tekmi so Dobljani osvojili tretjo zmago. Brez večjih težav so premagali Celovčane, ki so se sicer zelo borili, kljub temu pa nikoli niso imeli možnosti za zmago. To soboto bo odbojgarska zveza počastila Dobljane v Wolfsbergu za dosego koroškega naslova.

V petem kolu pa so Dobljani premagali ATSC Celovec s 3:2.

ŠPORTNI TERMINI

SAK — Wietersdorf
v nedeljo, 13. 11. 1988,
ob 14. uri

Rožek — Bilčovs
v nedeljo, 13. 11. 1988,
ob 14. uri

Šmihel — Frantschach
v soboto, 12. 11. 1988,
ob 14.30

Reichenfels — DSG Sele
v nedeljo, 13. 11. 1988,
ob 12.30

Železna Kapla — Globasnica
v soboto, 12. 11. 1988
ob 14.15

Koroška liga

1. LiéNZ	14 9 4 1	30:10 22
2. SAK	14 7 4 3	25:12 18
3. Breže	14 6 6 2	25:14 18
4. Trg	14 5 7 2	27:13 17
5. VSV	14 5 5 4	17:16 15
6. Matri	14 6 3 5	17:26 15
7. Borovlje	14 6 2 6	21:15 14
8. Pliberk	14 4 6 4	19:17 14
9. Wolfsb.	14 5 4 5	17:18 14
10. Mölltal	14 4 5 5	17:22 13
11. Wietersd.	14 5 2 7	22:32 12
12. Šentvid	14 3 5 6	12:13 11
13. Šmohor	14 1 5 8	12:30 7
14. Magdalen	14 1 4 9	12:35 6

TENNISSHOP WIMBLEDON
SQUASH * GOLF * TENNIS * BADMINTON
KARL-OTTO STROUKEN
Villacher Str. 16
9020 Klagenfurt
Tel. 0 463 / 51 68 92

Bilgeri pri Brezniku

Znani pevec „Bilgeri“ je preteklo soboto nastopil pri Brezniku v Pliberku, kjer so za zimsko sezono odprali „BAR“. Znanega pevca je prišlo poslušati precej mladine, vmes pa seveda ni manjkalo tudi pliberške prominenca. Čeprav so bile v mestu Pliberku na isti večer tri posamezne prireditve, so „BAR“ otvorili pred izredno številno publiko, ki prav v zimskem času zna ceniti dobro glasbo v prijetni domači hiši. „BAR“ pri Brezniku ima sedaj spet vsak dan odprto.

OPAZILI SMO...

V ponedeljek tega tedna je prišlo v Celovcu tako rekoč do „zgodovinskega srečanja“. Naš državni poslanec Karel Smolle je povabil superintendenta koroške evangeličanske Cerkve, mag. Herwiga Sturm, na pogovor. Superintendent Sturm je izrazil veliko zadovoljstvo in veselje ob dejstvu, da se je lahko srečal

Smolle pri superintendentu evangeličanske Cerkve

s predstavnikom koroških Slovencev. V večurnem pogovoru je Sturm Smolleja med drugim informiral o svoji slavnostni instalaciji kot superintendent, ki bo v nedeljo v Beljaku. Po instalaciji bosta deželni glavar dr. Peter Ambrozy in superintendent Sturm skupno vabila na sprejem. Poslanec Smolle pa je Sturm podrobno informiral o trenutni šolski situaciji.

Pogovoru so prisostvovali evangeličanski senior mag. Joachim Rathke, Smollejev tajnik dr. Borut Sommeregger ter dipl. inž. Franc Kattinig in pisatelj Janko Ferk.

Sturm in Smolle sta se dogovorila za redna neformalna srečanja.

Košatega drevesa pred Mohorjevo hišo, kjer imajo slovenski uradi od leta 1852 svoje sedeže, ni več. V nedeljo, 16. oktobra 1988, ob 16. uri je vodja Deželnega gradbenega urada inž. Sydel dal ukaz, da se drevo poseka. Povzročitelj tega sodobnega barbarizma je celovski Fernheizwerk. Poseben nekrolog je napisal nekdanji državnozborski poslanec Karel Smolle. Tega je posredoval tudi koroškim medijem.

Drevesa ni več. Kar ostaja, je onemoglo žalovanje slovenskih združenj, ki delujejo v tej hiši.

Otroški vrtnarici iz Afrike

sta ta teden obiskali otroški vrtec Naš otrok v Celovcu. Vrtnarici Nadjet Handi (inšpektorica vrtec v Sahari) in Hadischa Hasen

je spremljal dr. Borut Sommeregger, ki je lani na obisku avstrijskih parlamentarcev pri Polisario navezal stike. Zdaj podpirajo privatniki in Posojilnica Podjuna otroške vrte tudi v Afriki.

Jesenski jormak

je v Pliberk pretekli ponedeljek spet privabil domačine, ki pa so zaradi nizkih temperatur prišli le v majhnem številu. Prav tako je bilo letos le malo razstavjalcev. Na glavnem trgu v Pliberku pa je

kljub temu imel gotovo dobro kupčijo domači kmet Andrej Stefitz, saj si še skoraj vsakdo privoščil pečeno toplo klobaso, ki precej zagreje. Domači vižar „Tinej“ pa je s svojo harmoniko skrbel za dobro vzdušje, ki se je preneslo tudi na kupce.